

నిశిశ్చరవాదఖండము.

A

Telugu Translation

3

OF

Annie Besant's "Why I became a Theosophist."

BY

SRIPATI SURYANARAYANA, B. A., F. T. S.

HEAD MASTER,

SAMSTHANAM HIGH SCHOOL,

BOBBILI.

1893.

MADRAS.

PRINTED AT THE JYOTISHMATY PRESS,

No. 4, Mallikeswarar Coril Street, Muthyalpet.

అనుచేరుగల

యాంక్లేయగ్రంథకర్తృగారు

నాస్తికమతమును విడిచి, యోగసభలో చేరుటకుండు కారణములను,
నిరీశ్వరవాదముపయిన జేయదగిన మరొకొన్ని పూర్వపక్షములను జేర్చి

వ్రాయబడిన

నిరీశ్వరవాదఖండనము

అనుపత్రిక.

శ్రీహబ్బిలిరాజావారి యాంక్లేయపాఠశాల

ప్రథమోపాధ్యాయుండగు

శ్రీపతి సూర్యనారాయణశర్మచే,

తెనిగింపబడినది.

చెన్నపురి

(ముత్యాలపేట, పుల్లికేశ్వరస్వామిగుడివీధిలో)

జ్యోతిష్కృతీముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రింపబడియె.

Q22BES
C3

Preface.

The writer of the pamphlet of which the following is a translation, is no other than that renowned Annie Besant, who was until very recently as devout an atheist, as she is now a Theosophist. To distant observers like the Hindus, her life is full of interest in more ways than one.

Though a Christian by birth, she found Christian Theology too weak to be accepted by men of culture. Other theologies were equally weak in her eyes.

1. All that she read and thought tended only to convince her that Atheism was the only 'rock of safety.' She consequently renounced her christianity and with it, her theism, and joined that famous band of Freethinkers, headed formerly by Bradlaugh, and now by Mr. Foote. Her reasons to change christianity for atheism, are given in her well-known work called "My Path to Atheism.

2. In all those heated controversies that raged between Bradlaugh and the Bishops of England, Annie Besant played no insignificant part. Time went. Further thought and further observation, led her to see that what she at first belived to be 'the rock of safety' was in reality only 'a rock of doubt' with a large incrustation of dogmatism, and that the most important subdivisions of the great Problem of the Universe, remained as much unsolved in Atheism, as they always have been in western philosophy.

3. Meanwhile, the field of Thesophy, which was at first no larger than an islet in the Ocean, gradually widened, and its healthy and invigorating atmosphere began to be felt in the most orthodox as well as in the

most heterodox circles of Europe. Anne Besant has been one of the fortunate few that early felt the influence of Theosophy : and her very Atheism, which she now renounced for Theosophy, and for which she originally left her Christianity, has much to tell of the inherent merits of Theosophy and Vedanta Philosophy.

4. It is a rare phenomenon, full of significance as regards the spiritual future of India, that an English lady of Besant's attainments and precedents, should resort to Theosophy to satisfy her intellectual cravings. Her path to Theosophy is therefore as interesting now, as her path to Atheism once was. But as Annie Besant is a great active force wherever she is, her thoughts and words are of special interest to us, Hindus, and at present carry great weight in India, where the ancient indigenous religious thought, Christianity and Western philosophy are now at war with one another.

5. For these reasons, the translation of the pamphlet has been undertaken under the directions and auspices of my generous patron, the Rajah of Bobbili, to whom therefore the translation is dedicated by means of the verses following this preface, as a poor tribute for his numerous acts of generosity to me.

6. It only needs to be said in conclusion that this translation contains, all the matter contained in the original, but wherever Annie Besant is merely suggestive, I have ventured to supplement her by arguments and illustrations of my own, which, I trust, are not out of harmony with the tenor of the original ; for, my object has been not so much to produce a faithful translation of the original, as to write a defence of the doctrine of Karma, apart from the necessity of making the translation as readable as possible.

శ్రీమద్గురుచరణారవిందాభ్యాంనమః.

శ్లో॥స్వజనబుధకదంబే స్వర్ధ్రుసంకాశశీలమ్
సకలరిపుకృతాంతం స్వాశ్రితేశాంతవృత్తిమ్ ।
రతిపతిసమరూపం రంగరాయావనీపమ్
పరమశివసమేతా పాతు సా లోకమాతా॥

శ్లో॥వెలుగోటివంశసమూళతం రావువంశప్రదీపకమ్ ।
రంగరాయప్రభుం ప్రాజ్ఞం పాతు సా పరమేశ్వరీ ॥

శ్లో॥*ప్రణమ్య మోక్షరం విద్యాదాయినం చంద్రశేఖరమ్ ।
ప్రభోరాజ్ఞానునారేణ మయాంధ్రీక్రియతేధునా ॥

శ్లో॥ఆనీవిసాటినామ్నూచ విదుష్యా కాంతయా తయా ।
లిఖితా హూణభాషాయా మాస్తిక్యమతబోధినీ ।
పత్రికాసు ప్రసిద్ధాచ నాస్తిక్యమతఖండనమ్ ।
కుర్వతీ యుక్తియుక్తైశ్చ పూర్వపత్నైస్సుచింతితైః॥

*మోక్షదం, చంద్రశేఖరమ్ = శ్రీపరమశివమ్.

విద్యాదాయినం, చంద్రశేఖరమ్ = మహావిద్యాప్రదాతారం చంద్రశేఖర
నామాఖ్యం గురుంచేత్యవ్యయః ।

ప్రస్తుతము మన దేశము నేలుచున్న విక్టోరియా రాణిగారికి స్వదేశమయిన యింగ్లాండు దేశమందు మన దేశమందువలె యనేకమతములు వారు పులరు. వారిలో క్రైస్తవులు మెండు. తక్కినవారిలో కొందరు నిరీశ్వరవాదులు. కొందరు దేహాత్మవాదులు. మరికొందరు మరి కొన్ని మతములలో నున్నారు. మన దేశములోవలెగాక యచ్చటి (క్రీ)లు సైతము చుట్టగా విద్యజదువుకొని వారివారిజ్ఞానము ననుసరించి వారికి సంతృప్తియగున మతమును నన్నియుందురు. అటుల జదువుకొనిన యాంగ్లేయచరిత్రలో నగ్రగణ్యురాలయిన (Annie Besant) ఆనీబి సాంబులను పేరుగల యొక నారీరత్నము కలదు. ఆమె తొల్లి క్రీస్తుమతములో కొంతకాలముండి యామతము తనకుసంతృప్తిగానుండక దానిని పరిత్యజించి నిరీశ్వరవాదులలో పోవేసింది నిరీశ్వరవాదసార్వభౌముడయిన (Charles Bradlaugh) చార్లెసు బ్రాడ్లావు వారికి సహకారియై నిరీశ్వరవాదముతోచేరిన యనేకయంత్రములపై ఉపన్యాసములు చేయుచుచు ను. ఇట్లుండ నానాట యనేక యంత్రములుచదివి నిరీశ్వరవాదసిద్ధాంతమును లెస్సగామననముచేయగా యామె కామత మందచేసి సంశయములుకలిగెను. ఆసంశయములకు నిరీశ్వరవాదులు తగినయు త్తిరుపుజెప్ప లేకుండేసి నిరీశ్వరవాదమునువిడిచి సంవత్సరము క్రిందట మనభరతఖండీయమతములలో నొకటియయిన సాంఖ్యయోగములోప్రవేశించి యోగినీతిరోమణయగు (Blavetsky) బ్లావెట్స్కీ యనుపేరుగల వనితాగ్రేసరితోలిసి యోగచర్చిచేయుట కారంభించెను. నిరీశ్వరవాదసిద్ధాంతమందు తనకుదోచినశంకలను యాసిద్ధాంతమునువిడిచి మతాంతరమునుజేరుటకుండు ముఖ్యకారణములనుచేర్చి యామెయొకపత్రిక వ్రాసి పంపింపబరచెను. ఈపత్రిక చిఘ్నమెనెనిగించి నిరీశ్వరవాదముపైనిచేయదగిన మరికొన్ని పూర్వపక్షములుగూడ సంపాదించుసారముగ వ్రాయబడినవి.

(౨)

ఈపూర్వపక్షములు, యోగసభవారిమతియునకు, కేవలమవిరు
ద్ధములుగనుక, సాహసించి. నాచేతనందర్భానుగ్రహముగ నక్కడక్క
డ వ్రాయబడినవి.

ఇదిగాక, వయసుదాహరింపబడిన బీసాంబయను గ్రంథకర్త
గారియొక్క యభిప్రాయము శ్రీతిస్త్వములతో నేకభవించినచోట
నెల్ల, యామెయభిప్రాయమును బలపర్చు, ప్రమాణవాక్యములుగూడ
దోచినంతవరకు వ్రాయబడినవి.

ఈసాహసమునుకొమించవలెనని హఠాఃభాషాప్రవీణులు పా
ర్థింపబడుచున్నారు.

విశ్వేశ్వర,

భాషాంతరికర్త.

ఇంగ్లాండు దేశములోనుండు మతములలో నీశ్వరవాదము, నిరీశ్వరవాదము, అనురెండుభేదములుగలవు. ఈశ్వరవాదులలోగొందరు క్రీస్తువులు. వీరు భగవంతుడుకలడని యొప్పుకొనుచు భగవంతునికొమానుడు మనుష్యులను సాపములనుంచి యుద్ధరించుటకు భూమిపైని యవతరించెననినవచ్చుదురు. ఈశ్వరవాదులలో మరికొందరు సర్వేశ్వరుడాక్కడేకలడని యొప్పుకొనెయెదరుగాని క్రీస్తువుయొక్కదేవత్వమునొప్పుకొనరు. వీరినిపరమాస్తికులనియనవచ్చును. (Unitarians). ఈయాస్తికులలో కొందరు మనుష్యునికి మనస్సుతిప్ప యాత్మయనెడు పదార్థమొకట వేరుగ లేదనియు మనముచేయుపుణ్యపాపములకిహమందుకలుగు సుఖదుఃఖములుతిప్ప, నుత్తరమందు స్వర్గనరకములు లేననియు బోధించుదురు. వీరు దేశహిన్దూదులని యనవచ్చును. వీరికే (Materialists) మెటీరియలిస్టులు యనవేరు. ఇంగ్లాండు దేశములోనుండు గొప్పపండితులలో ననేకులు దేశహిన్దూదులని యనవచ్చును. మరికొందరు గొప్ప పండితులు, భగవంతుడుగలడని యొప్పుకొనుచు నతనిస్వరూపస్వభావములు మనుష్యులకు దుష్టేయములగుటచేత భగవద్విషయకమైన చర్చకేవలము మానుకొనుటయే యుత్తమమయిన పనియనిచెప్పుదురు. వీరు కూడ మనుష్యునకు యాత్మగలదోలేదోయనుసంశయముతో నున్నారు. వీరిని అజ్ఞేయవాదులని యనవచ్చును. (Agnostics) ఈశ్వరవాదులలో మరికొందరు పైనుడిహరించిన మతములనారితోకూడ భగవంతుడుగలడని యొప్పుకొనుటయేగాక మనుష్యునక జీవాత్మయనెడుమనోభిన్నమైన పదార్థమొకటికలడనియు, నీజీవాత్మయు, సాంచభౌతికమైన యీ బాహ్యపరిపంచము, నీసాగరమందుతరంగములవలె పరమాత్మనుంచి యుద్భవించి దానియందేలీనమగుచున్నవని చెప్పుదురు. వీరిమతమునకును, మనయందైవతమతిమునకును విశేషవ్యత్యాసమున్నట్లు కనపడదు. గనుక వీరినియదైవతులని యనవచ్చును. (Absolute Idealists) పశ్చిమము తెనిగించబడెడుపత్రికను వ్రాసిన యాంగ్లేయవనితి యదైవతులలోజేరును.

నిరీశ్వరవాదభేదములు:—నిరీశ్వరవాదులలో ననేక భేదములు గలవు. కొందరు భగవంతుడు లేనేలేడనియు, మనుష్యునకు మనస్సులే పుజీవాత్తయొక్కటి వేరులేడనియు నిర్భయముగ వాదించుదురు. వీరిని నిరీశ్వరవాదాగ్రాణ్యులని (Downright Atheists) యనవచ్చును. ఈ నిరీశ్వరవాదులలో మరికొందరు భగవంతుడుండని సిద్ధాంతముగ జెప్ప లేక కలహోలేహోయని సంశయించుదురు. వీరిని సంశయాత్ములని (Sceptics) యనవచ్చును. బ్రెన్లా, బ్రెన్లా, ఫూట్, దొరలును కొన్నాళ్ల క్రిందటివరకు నిపటికినువాసిని (Besant) విసాంటు యాంగ్లేయవనితయు, ముఖ్యులు. దుర్జేయవాదులలో (Spencer) స్పెన్సరుదొవారు (Bain) బైనుదొవారును ముఖ్యులు. ఆంగ్లేయ దేశములోనుండు మతములలో పయినినినిరించబడిన వేముఖ్యమయిన భేదములు ఇట్లుండ అనాదిగా మనభరతఖండమందుండు జనులందఱు శరీరమనిత్యము, ఆత్మనిత్యము, కర్తవ్యముచేతనాత్మకుశరీరాంతరములు (జన్మాంతరములు) కలుగుననియు, జన్మమెత్తుటవలన దుఃఖాధిక్యమేగాని సుఖాధిక్యము లేదనియు, మొలగునంశములను, లెస్సగా దెలిసికొనిరి. కావునపు ధ్వీతత్వవిచారమునుమాని తత్పరమైనవాదము మొలయిన శాస్త్రములచర్చ విశేషము పెట్టుకొనక, యాత్మతత్వ విచారమును మాత్రముచేయుచు తడనుగుణమైనయనేక శాస్త్రములనువాసి ఆత్మయొక్క నిత్యత్వమును శరీరముయొక్క-యనిత్యత్వమును భగవంతుడే యనుకోవలసిన యా వశ్యకతను, పలుతెరంగుల ప్రజలకు బోధించుచు వచ్చిరి. గనుక మన భరతఖండీయభాషలలో పృథ్వీతత్వమును విచారిం చెడు (రసవాదము) (Chemistry) శరీరము (Physiology) మొదలగు శాస్త్రములెంతమాత్రమువృద్ధి పొందుటలేదు.

శ్లో॥ “పరివర్తిని సంసారే మృతః కో వా న జాయతే॥”

అనువాకము ననుసరించి మృతినొందుట తిరిగి జన్మమెత్తుట

యు, తెలిసికొని, యట్లుదుఃఖమనుభవించకుండుటకు జన్మమై త్తకపోవుటమార్గమనియు, జన్మమై త్తకపోవుటకు, బ్రహ్మజ్ఞానము సంపాదించుటయేమార్గమనియు, ||శు|| “నసంద్య శేతిష్ఠతిరూపమస్యనచక్షుషాపశ్యతికశ్చన్తైనం హృదామనీషా మనసాభిక్తప్తాయ ఏ నంవిదుర మృతాస్తే భవంతి.” అనుశ్రుతివాక్యముననుసరించి భగవంతుని తెలుసుకొనుట చేతగాని జన్మరాహిత్యము కలదుగనుక, యట్టిభగవంతుని తెలిసికొని శాశ్వతమయినపరమానందమును పొందుటే ప్రధానమైన పనిగా భావించిరి, గాని భగవంతుని తెలిసికొనుటకుమిక్కిలి ప్రయాసమయిన పనిగనుక పృథ్వీతత్వ విచారమందుమానవారు విశేష కాలము వ్రయపరచలేదు. గాని ఇంగ్లాండు మొదలైన తక్కిన దేశములలోని ప్రజల నేక సంవత్సరముల క్రిందటనే క్రీస్తుమతము నవలంబించిరి. ఆ క్రీస్తుమతసిద్ధాంత ప్రకారము స్వర్గప్రాప్తి భక్తివిశ్వాసములు తప్పమరియేమియవసరములేక పోవుటచేతను, క్రీస్తుమతమును సులభముగ ప్రజలందరు తెలిసికొనుచుండుటచేతను, ఆత్మతత్వ విచారము విశేషయవసరముగ పాశ్చాత్యులకు గనపడుటలేదుగనుక వారికుండుయావత్తుకాలమును బుద్ధినిపుణతను పృథ్వీతత్వవిచారమందే వినియోగపరచి తత్సంబంధమైన రసవాదము శారీరము మొదలగు యనేక శాస్త్రములను విస్తరించి వ్రాయుచువచ్చిరి. పరమాణువులయొక్క సంయోగము విభాగము తత్సంయోగజనితగుణములు మొదలగునవి దెలుపు శాస్త్రమురసవాదము (Chemistry) అనబడును. శరీరమందుండు అస్థులుమాంసఖండములు కోశములు నాడులు మొదలగు వానినివివరించి వాని వాని వ్యాపారములనుచెప్పునది శారీరశాస్త్రమనబడును (Physiology) శరీరముకు ప్రధానాంగమైన సిరస్సుయందుండెడు మస్తిష్కమును (Brain) అచట నుంచి ప్రసరించెడు శిరాజాలంబును (Nervous System) వీనినివర్ణించి, శిరాజాలసహితమ స్తిష్కమువనస్సునకు ప్రధానాంగమనియు, దానికి వపాయముగలిగిన, మనోవ్యాపారములు నిలిచిపోవుననియు, మస్తిష్కముయొక్క న్యూనాధిక్యముల చేతనే బుద్ధియొక్క మాంద్యసూక్ష్మతలుగలుగుననియు చెప్పెడు శాస్త్రము చిత్తనిరూపణ శాస్త్రము

(Psychology) అని యనబడును. జీవకోటికి ప్రాణాధారమయిన పరమాణువులుకొన్ని శరీరమందున్నవనియు, నాపరమాణువులభివృద్ధిలోకివచ్చునపుడే, మాంసపిండముకు ప్రాణమువచ్చుననియు, ఆపరమాణువులు శరీరమునుండి వెలుపలికిపోయినప్పుడే మృత్యువు సంభవించుననియు జీవజన్తువులయందు ప్రాణాధారక పరమాణువులు తప్ప జీవాత్మయనెడుపదార్థములేరుగ లేదనియు, చెప్పెనుమరినక శాస్త్రముగలదు. ఇదే ప్రాణశాస్త్రము (Biology) అనియనబడును. పైమనహరించిన నాలుగు శాస్త్రములయందును, పాశ్చాత్యులు విశేషపరిశ్రమచేసిరి. ఈ శాస్త్రములలో గొప్పపండితులగున కొందరు ప్రపంచలీలయంతయుపరమాణుసంయోగవిభాగములచేత నెకలుగుచున్నదనియు, ఆపరమాణువులునిత్యమనియు. ఆపరమాణువులకు కారణభూతుడయిన భగవంతుడొకడుండిన యుండవచ్చుననియు, లేకపోయిన లేకపోవచ్చుననియు, అభిప్రాయబడుచున్నారు. వీరుకేవలముపరమాణువాదులు. మనుష్యులకుగలుగుసుఖదుఃఖములకు తమతమ జాగ్రతాజాగ్రతలెకారణమనియు, న్యాయపథములేప్పక ప్రవర్తించుచుభగవద్విషయకమయినచర్చచేయకపోయినను బాధలేదనియు, ఆచర వలన ప్రయోజనమేమిలేదనియు “లోకేగురుత్వంవిపరీతతాంవాస్వ చేష్టితాన్యేవనరంసయంతి” (Every man is the architect of his own fortune,) అనువాక్యముసత్యమనియు, భాగ్యభాగ్యములుగాని, సంచితాగామికర్మలుగాని, పూర్వపరజన్తలుగాని, తుదకుమనోభిన్నమయిన జీవాత్మగాని మనకులేవని వీరుబోధింతురు. ఆంగ్లేయులలో శాస్త్రపరిశ్రమ విశేషముగచేసిన వారందరు పయినివణించిన ప్రకారము పరమాణువాదము చేయుచు, మనుష్యుల ప్రవర్తనవిషయమై నీతిమార్గ గమనోపదేశకులయి “అహింసాపరమోధర్మః” అనువాక్యము ననుసరించి సాధ్యమయినన్ని ప్రాణులను సాధ్యమయినంతవరకు సుఖపెట్టునట్లుల స్రుతిమనుష్యుడుప్రవర్తించవలసినదనియు, భగవంతుని దెలిసికొనుటకసాధ్యముగనుక యాసంబంధమయిన చర్చ మానుకొనుటే యుత్తమమయినపనియనియు బోధించుదురు. వీరినియుపకార సౌఖ్యవాదులు

'Utilitarians) అనియనవచ్చును. వీరిలో బేన్ (Bain) మిల్ (Mill) అను దొరలు ముఖ్యులు. వీరిట్లుండ "లోక గురుత్వం విపరీతతాం వా" ఇత్యాదివాక్యములు సత్యమేగానిమనుష్యులకు కలుగుసుఖదుఃఖములన్నిటికిని ఐహికకర్తవ్యవలన సమాధానముదొరకదనియు, నెంతజాగ్రత్తగ వహరికయిన, నెంతబుద్ధిమంతులకయిన, నెంతసత్పరుషులకయిన యిహజన్మకృతకర్తతో సంబంధము లేనికష్టములు, ఆపదలు, వ్యాధులు కలుగుచున్నవనియు, అయిన నేమిక్కలిదుర్జన్మలై సంతతముదుర్మార్గమందే ప్రవర్తించుచు తమదుష్కృతకర్తవ్యముకొరకు ఫలమెంతమాత్రమనుభవించక యవిచ్ఛిన్నమయిన జమముకలిగియున్న యనేకదుర్జన్ములు స్వార్థనియు, నిట్టివిశ్వవైచిత్ర్యలీలకు ఐహికకర్తవ్యసంతుష్టియయిన సమాధానము చెప్పలేముగనుక "సుఖస్య దుఃఖస్య న కోపి దాతా పరో దదాతీ తి కుబుద్ధి రేమా| అహం కరోమి తి వృధా భిమానః స్వకర్త సూత్రగ్రథితో హి లోకః" అనువాక్యమును, "లోకే గురుత్వం" ఇత్యాదివాక్యముతోచేర్చిన, మనకుకలుగు సుఖదుఃఖములన్నిటికిని పూర్ణమయిన సమాధానముదొరుకిననియు, గనుక, కర్త సూత్రము, పూర్వజన్మము, జీవాత్మ యీమూటిని మొప్పకవల్లలేదనియు, నట్లొప్పిన దేహాత్మవాదనిరాత్మవాదసిద్ధాంతములవలన తేటబడిని యనేకసంశయములు తేటబడుననియు, కావునభరతఖండీయమతిశ్రేష్ఠమగు నద్వైతమతమువంటి దారుఢ్యమయినట్టియు సంశయోచ్ఛేదియయినట్టియు మతము మరిలేదనిపాశ్చాత్యులలోనయితములక్షులలో నొక్కొక్కరిప్పుడిప్పుడు తెలిసికొని భరతఖండీయమతియులగుకొక్క మహిమను సాంతముగగ్రహించుటకాసక్తిబడుచున్నారు. ఇట్లుతనహిమనున్న పాశ్చాత్యులలో ఆల్ కాట్ (Olcott) దొర వారు హ్యూమ్ (Hume) దొర వారు బ్లావెత్స్కి (Blavetsky) బిసాంటు (Besant) యను స్త్రీరత్నములును ముఖ్యులు. వీరినిచూచిపరిహాసిం చెడినిగీశ్వరవాదులలో ఫూట్ (Foote) దొర వారగ్రగణ్యులు. వీరికిని బిసాంటు (Besant) యనునాంగ్లేయవని తక్షణమే తమతమసిద్ధాంతముల విషయమయి జరిగిన పత్రికావాదము ముందుప్రకరణమందు. సంక్షేపముగా వివరింపబడును.

నిరీశ్వరవాదఖండనము.

మొదటి ప్రకరణము.

ఇపుడింగ్లాండు దేశమునందుండి నిరీశ్వరవాదులలో బ్రాడ్లాugh (Bradlaugh) దొరవాడు, ఫూట్ (Foot) దొరవాడు, బిసాంట్ (Besant) యను నాంగ్లేయచరిత్రయు, ముఖ్యులగు ముందు ప్రకరణమందు విరచింపబడెను.

ఈనిరీశ్వరవాదులందరు శాస్త్రపరిశ్రమ చేపట్టినవారు గనుక వీరికి సహజముగ సర్వజ్ఞత్వము అహంకారము మొదలు, వీరందఱొకరికొకరు సహకారులై క్రీస్తుమతమును ఖండించుట యేగాక రాజనీతి మొదలగు ననేక యంశములపైని యుపన్యసించుచుందురు. ఇట్టియు పన్యాసకులలో బిసాంట్ (Besant) వనితగారు అగ్రగణ్యురాలే, అయినను నీమెకునిరీశ్వరవాదిసిద్ధాంతమందనేక సంశయములు గలిగి యా సంశయములకు నిరీశ్వరవాదులు తగినయుత్తరపులు చెప్పలేమింటేని సంశయోచ్చేదియగుమతాంతరముకొరకు వెనుకుచుండగా నామె యదృష్టవశముచేబ్లావెట్స్కి (Blavetsky) యనునామముగలయోగి నీశిరోమణి యొక్కసహవాసము దొరకియూమెలన సర్వసంశయోచ్చేదియైనయదైవతమతసిద్ధాంతమును గ్రహించి కృతార్థురాలను చిచ్చన్న సంశయరాల నయితిని సంతరించుచుండెను. ఇట్లు సంతోషపడుచున్న యామెపయిని, ఫూట్ (Foot) దొరవాడు మొదలగు తోటి నిరీశ్వరవాదులందరు సక్రోధముగఁగట్టి ఆహా ! ఇదియేమియాశ్చర్యము బిసాంట్ వనితగారు సంవత్సరమునకొక్కొక్కమతిము నవలంబించుచున్నారు. తొల్లిక్రీస్తుమతములోనుండిరి. తర్వాతిమాతో కూడ నిరీశ్వరవాదులయిరి. నేడదైవతమతమందు ప్రవేశించిరి. నీమతిములోనుందురోజెలియదు. ఇంతవిద్యవచ్చి నవారికి నయితిమంతి యవ్యవస్థకూడునా ! ఏమతమునందైనను వ్యవస్థమందిదిగాని యవ్యవస్థ తగిదు. దినదినముక్రితమతిములను వెదుకుచుంటు పూర్వమతిమును పరిత్యజించుట బుద్ధిచపలతగాని కుశలతగాదు. బిసాంట్ (Besant) వనితగారింత యస్థిరురాలని మేమెన్నడనుకొనలేదు. అని యిట్లామెను పలుకె

రంగుల పరిహసించిదూరుచుండు తోటినిరీశ్వరవాదులకామె చెప్పును
త్తరంబేమియనిన:----

“ ఓనిరీశ్వరవాదినహోదరులారా ! నాపైనిమీరింతయాగ్రహ పడుటకు
కారణములేదు. మీరెంతకోధముకనుబర్చినను నేనుతమకబడక శాంతి
విడువకయుండును. ఏమియనిన యిట్టిమతచర్చలు వచ్చినపుడు మహా
స్థులయినవారు శాంతియైంతులను విడువక లోకులందరేకమై తమపైక
క్షుగట్టినను భయపడకతమ శాంతమునువిడువక తపసువలనమందులమకుం
డువిశ్వాసమును పోగొట్టుకొనక కాలక్రమమునలోకులనందరినితమశాం
తముచేతనే పశ్యముచేసుకుని తమమతముయొక్క దార్ధ్యమును లోకు
లయొక్క తెలివితక్కువను వ్యక్తపరచుదురు. అటులనే మీరునన్నచూ
చిపరిహసించిన నూత్రముననామతమందు నాకుండువిశ్వాసముతగ్గదు.
మీనిందలకునహించి నాసిద్ధాంతముయొక్క ద్రుఢిమను, మీరునాపైజే
యుపూర్వపక్ష. పరిహాసములయొక్క యనలోచననుమీకుగనబరచెద,
సావధానముగవినుండు. ----

“ యుక్తియుక్తం వచో గ్రాహ్యం బాలా దపి మనీషిభిః, రవే రవిషయే
కిన్నప్రదీపస్యప్రకాశనం” అనుప్రసిద్ధివాక్యముననుసరించి యుక్తియుక్త
ముగనుండుమాట లెవరుజెప్పిన వినవలయును. పండితులకుగూడతోచ
నియుక్తులుబాలురకుకొన్ని సమయములందుదోచవచ్చును. సూర్యతేజ
స్సుప్రసరించని ప్రదేశములయందు తెల్లదీపమువల్లపనిజరుగుటలేదా?
అట్లనేయోనిరీశ్వరవాదిసోదరులారా ! మీరుమహాపండితులు. శాస్త్ర
ములెన్నగ చదివితీరి, గానిసర్వజ్ఞులమనిగర్వించుటతప్పు. నేనునిరీశ్వర
వాదము విడచుటయవ్యవస్థచేతగాదు. చిత్తచాపల్యమువలనకాదు. ని
రీశ్వరవాదసిద్ధాంతమందు పూర్వము సహేతుకముగ గనబడినయనేక
యంశములిప్పుడు నాకుయుక్తియుక్తముగగనబడుచుండలేదు. ఇదిసహ
జమే. నానాటయనేకగ్రంథములుచదువగాననేక మహాత్ములసహవాసము
చేయగాగ్రహించిన యంశములనుమననము చేయగాప్రతిసిద్ధాంతమం
దునుతొలుతగనబడని యనేకదోషములు మనకుకామమున కని
పించవచ్చును. అట్టిదోషములు కనబడినప్పుడు ఆసిద్ధాంతమును పరిత్య

జించుటకు మనము సంశయించవలసిన శుచి శీఘ్రము, యుక్తియు క్షమయు నుండని సిద్ధాంతములను పరిత్యజించుట జ్ఞానాభ్యాసవృద్ధిలక్షణముగా నిర్ణయితమగుచున్నది. అందుకు ప్రాతికర్షిక స్పష్టత అవసరము కూడ యుక్తియు క్షమయు కలవు. బాల్కమందు కొలచుచున్నట్టి యుక్తియు క్షమయును శక్తి రముబలసి నకొలది సరిపోవునా? ఇంతియ కాదు : యస్మిన్ బిచ్చినకొలది శక్తి రమభివృద్ధిచేందుట చేత మన యిందొక్క పూర్వీకాపకరిణా మాలు పోయి యాచారతరము కలుగును. శక్తియు క్షమయును పరిత్యజింపవలెనని తేలి పుట్టించును. అట్లునిష్క్రమించుకొని యాచార్యుల నాపకరిణా మాలు నుసూచించును. ౨. నిరీశ్వరవాదులారా! నేననుచున్నట్లువు, నోరీడియున్నవును శాంతమున హించి సిద్ధాంతపూర్వము నుకొని ౩. అతీతిచిక్రీస్తువులనందరినీ పితృమునకు రిప్పించుకొనవలెననిగాని క్రీస్తువులలో మీరు గణించుచు తిప్పలను మీరు పడచేయుటయు నుచుగాదు. క్రీస్తువులు దురభిమానము కలవాడనియు మన యిందొక్క పూర్వము నిత్యసిద్ధాంతములను పరిశీలిచునదియు, తనవారితో నుచు యుచుచున్న నమాటల నేవేది వాక్యములుగా నున్నయును : మన యిందొక్క పూర్వమున చివ్వురునవ్వించున్నాడు, గాని క్రీస్తువులు మనకు రిప్పించుకొనవలెనని రిడిచరకుచదిని నవేగ్రంథములయందు పేర్కొనబడిన క్రీస్తుమున యు, మీరు రిప్పించుకొనవలెనని పట్టినకు, దేవునియొక్కా, గాని, వాది చుచునన్నును, నానవీనసిద్ధాంతమును, పూర్వమున, దూరమున, న్నాయమాదిని నిరీశ్వరవాదులారా! ఏదైన నొక సిద్ధాంతమున నున్నయుండికపోవుట యవ్యవస్థా ప్రసంగమని మీ రనుచున్నాను. ఇదిగాని నవ్యవస్థా ప్రసంగమున కూడదు. దోషయుక్తముని పరిత్యజించి సిద్ధాంతమును కొల్లెడుకొలులేకయే తిరిగియవలంబించుట యిదిగానైనను నవ్యవస్థాను సూచించునుగాని బాగుగ పరిశీలించక తిరుగముఖోసిరానిదిగానిన మాతమున కా లాంతరమందు శాంతము నొచ్చుకొని తిరుగపరిశీలించి యంగీకరించుట బుద్ధిమంతుల లక్షణముగాని యవ్యవస్థాను సూచించదు. అట్లునే దూరములో చించక తొందరపడి యంగీకరించిన సిద్ధాంతమును కాలక్రమమున యోర్పుతో పరిక్షించి అసద్ధాతువులు కనబడుట చేత దానిని పరిత్య

■ చుట యవ్యవస్థ కాదు. అట్లుగాక తెలిసియో తెలియకనో, యొకసారి
 ■ంగీకరించినమతమును దోషములున్నవని లోకులందరు ఘోషిం
 ■చున్న నామతమును విడిచిపెట్టకుండుట మార్భ్యము గానిబుద్ధిబల
 ■మనిపించుకొనదు. అట్లుప్రతివారును పట్టినపట్టువదలకుండిన లోకముం
 దుజ్ఞానాభివృద్ధియెట్లుగలుగును? ప్రపంచమంతవరునుసర్వజ్ఞులులేరు.బు
 ద్ధిమంతులయినపండితులందరును తత్త్వాన్వేషణమే ప్రధానమయినపని
 గానెంచుకోవలయునుగాని యేవిషయములోనుతమయభిప్రాయమే బ
 లమయినదనియు,జయమేప్రధానమని పట్టుదలగలిగి, యుండకూడదు.
 అట్టియంశయములోయుక్తిప్రత్యక్షప్రమాణము శాస్త్రము, ఈమూడే
 ప్రమాణముగా తీసుకొనెడు స్వచ్ఛందవృత్తిగలనిరీశ్వరవాదులు స
 ర్వజ్ఞత్వమును వహించి యుండకూడదు. గనుక యెప్పటి కేదిప్రమాణ
 ముగాను, యుక్తియుక్తముగాను కనబడునోఅప్పటికి దానినేనిరీశ్వర
 వాదులునమ్ముచుండ వలయును గాని చిరకాలమునుండి సత్యమనినమ్ము
 చున్న సిద్ధాంతమును సహేతుకముగ ఖండించినను పరిత్యజించకుం
 డుట మీపాండిత్యప్రతిష్ఠకుభంగము సుమండీ; చిరకాలమునుంచిపు
 ట్టిపెరిగినమతమనియు పెద్దలంద రీమతములోనే యుండి రనియుఆమ
 తమునిపుడు విడిచినపెద్దలకు కోపమువచ్చుననియు ఇదేశిష్టాచారమ
 నియు ఇట్టిదురభిమానముగలిగి ఇతరులమాట చొరనీయకుండుటకై
 స్తువులకు చెల్లునుగాని తార్కికులును మహాపండితులునునగుతమకుచె
 ల్లునా'. మీరందరు క్రీస్తుదేశ మందుపుట్టినను క్రీస్తుమతమును నిర్భయ
 ముగఖండించినీరీశ్వరవాదమునునిలిపితిరి. ఇతరసిద్ధాంత ములనుఖండిం
 చుటయందు నిరీశ్వరవాదులకు గలనిర్భయమును స్వేచ్ఛ యు నితరుల
 కులేవు. నిరీశ్వరవాదు లేదైన నొకసిద్ధాంతముతోసంతృప్తిపొందియుం
 డవలెననునియమము లేదు. అట్టినియమము ఆస్తికులకుగాని మీకుపని
 లేదు గనుకనిరీశ్వరవాదమందుప్రవేశించుటచే మీకింతపాండిత్యము,దా
 ర్భ్యము, ఉత్సాహము, కలిగినందుకుగాను,నిరీశ్వరవాదసిద్ధాంతమునకు
 వమస్కరించుచు తత్త్వాన్వేషణకొరకుమతాంతరములనుపరిశీలించుడీ.

గనుక స్వచ్ఛందవృత్తిగల నిరీశ్వరవాదులు సూతనసిద్ధాంతములను పరిశీలించుటకెల్లపుడు సాధిలాషముగనుండవలెను. అటులనుండకపోవుట బుద్ధిజూడ్యమును సూచించును. ఈమాటను గుర్తెరిగి అదైవతయోగసిద్ధాంతములను పరిశీలించివానియొక్క సారగ్రహణముచేసి వానికిని నిరీశ్వరవాదసిద్ధాంతమునకునుగలభేదమును గ్రహించితిని. అటులగ్రహించినపిమ్మట యదైవతమతమే యనేకవిధములచేత నిరీశ్వరవాదముకంటె బలమైనదని నాకుతోచినది. మీరుపరిశీలించిన మీకుగూడనట్లేదోచునని నిశ్చయముగ చెప్పగలను. ఇతరసిద్ధాంతమునుగూడ పరిశీలించకపోయినయెడల మనమతముయొక్క మంచిచెడ్డ లెప్పుడు తెలియవు. కూపములోనున్న మండుకముకు కూపమే సముద్రముగా కనబడును. సముద్రములోనున్న చేపకు లోకములోనుండుజలాశయములన్ని సముద్రమంత పెద్దవనే తోచుచుండును. కూపమును సముద్రమును కూడ చూచినవానికే వానినిజమైనరూపపరిమాణములు తెలియును. అటులనేనిరీశ్వరాదైవతవాదములనురెంటిని పరిశీలించినవానికే యథార్థము తెలియునుగాని ఇతరులకు తెలియదు. నేనురెంటినిచూచితిని. ఏమతముయొక్క దార్ఢ్యమెంతయో నాకు తెలుసును, మీకునిరీశ్వరవాదముయొక్క మంచిచెడ్డలే తెలుసునుగాని. యదైవతమతము మొదలగువానిసారమును మీరుబాగుగ గ్రహించుటలేదు. వానిని పరిశీలించినపిమ్మటగాని మీకామతములయొక్క సారము తెలియదు.

ఇదియిట్లుండః కొన్ని దినములక్రిందట జనోపయోగమైనట్టిశాజనీతిమొదలగు కొన్ని యంశములపైని యుపన్యాసము చేయుచుంటిని అదిచూచి (Footnote) పూట్ దొరవారు నేనట్టియుపన్యాసములు చేయుటసారపాలనియు నిరీశ్వరవాదులు తమసిద్ధాంతమువిషయములతప్ప యితరవిషయములపయిని యుపన్యసింపకూడదనియు నాగ్రహణముచున్నారు. నేనుయోగాదైవతమతములనుపరిశీలించియామతమునవలంబించినందుకు వారికిగలిగినకొపము వర్ణించనలవిగాదు. నేనునిరీశ్వరవాదినైనంతమాత్రముచేత నిరీశ్వరవాదేతర విషయములను గూర్చి

యుసన్యసింఛ గూడదాయేమి? పూర్వము కార్లైలు, బ్రాడ్లా (Carlyle Boradlaugh) హెదరింగ్టన్ (Hetherington) వాట్సన్ (Watson) దొరలు నావలె ననేక నిరీశ్వరవాదేతరవిషయములను గూర్చి యుపన్యాసములు చేయలేదా? వారియకావనములో ఫూట్ (Foote) దొర వారు సయితము నిరీశ్వరవాదేతరవిషయములపయినీ యుపన్యాసములు చేయలేదా? గాని వారిటీవల యిట్టి యుపన్యాసములు చేయగూడదనియిమము చేసికొనిరి కాబోలు. ఆనియమముకు యితరులు కట్టుబడవలసిన పనియేమి? అట్టినియమములు క్రైస్తువులకు చెల్లునుగాని నిరీశ్వరవాదులకు చెల్లువు. కొన్నాళ్ల క్రిందట మా సంఘము వారు యోగమతముపయినీ యొక్క యుపన్యాసము చేయుమని నన్ను కోరిరి. అట్టి యుపన్యాసము చేయవచ్చునో గూడదో నాకు తెలియదు. ఫూట్ (Foote) దొర వారు మాత్రము సేనట్టి యుపన్యాసములు చేయగూడదని చెప్పుదురు. నిరీశ్వరవాది సంఘము వారియెదుట నిట్టి యుపన్యాసములు చేయకూడదు. వారి ప్రతికలలో నాసిద్ధాంతములు ప్రచురపరుచకూడదు. నిరీశ్వరవాదసిద్ధాంతమందు నాకుకనపడినదోషములను ప్రచురపరుచుటకు మా గాఁతరము గనపడక నీ ప్రతికను వ్రాసి చెన్నపురియందుండు యోగసభ వారి సహాయము చేనచ్చు వేయించితిని.

రెండవ ప్రకరణము.

నిరీశ్వరవాదమును నేను పరిత్యజించుట కుండు ముఖ్యకారణములనీపై వివరించెద. ఫూట్ (Foote) దొర మొదలగు వారివలె నే నేనుగూడ మొదట క్రీస్తుమతత్యాగము చేసి నిరీశ్వరవాదములో ప్రవేశించితిని. దానిలో పదునైదు సంవత్సరములు వెళ్లించితిని. నేను క్రీస్తుమతమును విడిచిపెట్టుటకుండు కారణముల నెచట వివరించుటయవసరము లేదు. నిరీశ్వరవాదసిద్ధాంతముతోలుత నాకు సంతుష్టిగాగనపడెను భగవంతుడు కలడన్నందుకు ప్రత్యక్షప్రమాణము లేదని నిరీశ్వరవాదులు చెప్పుదురు. అది సత్యమే. భగవంతుని ప్రత్యక్షముగా జూచినవా

రెవరునులేరు. ఎంత గొప్పయీశ్వరవాదులు సయితము భగవంతుని చూపించలేరు. ఇంతమట్టుకునిరీశ్వరవాదులు చెప్పుమాటనొప్పుకోవలేను. గానికంటికి కనబడనంతమాత్రమున నీశ్వరుని యొక్కగాని, మరియేవస్తువుయొక్క-గాని, యభావమును స్థిరపరచవలకాదు. అయిన నీశ్వరుడు కలడన్నందుకు ప్రత్యక్షప్రమాణములేదు. గనుక కొంతకాలము వరకు ఈశ్వరునియందు విశ్వాసము తప్పి నిరీశ్వరవాదమే సత్యమని నమ్మియుంటిని, ఇట్లుండ కొన్నాళ్లకు ప్రాణము, ఆత్మ, ఈరెంటియొక్క స్వభావమును తెలిసికొనవలెనని యభిలాషగలిగి, యనేక శాస్త్రములు చదువనారంభించి, పదిసంవత్సరములు దొరికినన్నినిరీశ్వరవాద. దేహాత్మ వాదగ్రంథములుచదివి, నాసంశయములు తీరక విసికి; యాశాభంగమునొందితిని. ప్రాణశాస్త్రము (Biology) సంతముగచదివి, చిత్తనిర్వచనశాస్త్రము(Psychology)చదువనారంభించితిని. ప్రతిశాస్త్రమందును సూత్రములు వాక్యములుకార్యకారణభావములు మాత్రము కనిపించుచుండునుగాని యాత్మ, ప్రాణము, వీనియొక్క నిరూపణయొక్కడను సంతృప్తిగా జేయబడలేదు. దేహాత్మవాదులు వీనికి నిర్వచనచేయలేమని సంక్షేపముగ నొప్పుకొనిరి. తమశాస్త్రము మిక్కిలి మంచిదని గర్వించుచు తమశాస్త్రము సయిత మీరెండిటిని నిర్వచనముచేయలేనునిదేహాత్మవాదు లొప్పుకొనుచున్నారు. ఏమియాశ్చర్యమోజూడుడి! అదిసహజమే. మహాపండితు లైనబీల్ (Beel)దొరవారు చెప్పినట్లుప్రాణమునునిర్వచనము చేయుటసాధ్యముగాదు. దానినిర్వచనముచేయుటకు ప్రయత్నించిన కొలదిని మిక్కిలి యనిర్వచనీయముగ గనబడును. రసవాదము(Chemistry)గాని, శారీరము(Physiology)గాని, నిర్వచనముజేయలేని యనేక వ్యాపారములు సంతతము జీవరాసుల శరీరమందుజరుగుచుండును. ఆవ్యాపారముయొక్క కర్త పృథ్వీమయమైనవస్తువుకాదు. గనుకపృథ్వీమయమైన శాస్త్రము లెన్నడును దానిని తెలుసుకొనలేవు. జడపదార్థములకు చరపదార్థములకు సత్యంతమైనభేదము కలదు. జడమే కాలక్రమమున చరమగు నన్నమాటసత్యముకాదు. జడరూపమైన పృథ్వీప్రాణులు నివసించుట కుపయోగమైన శరీర

రూపములను చాల్చినను, చరపదార్థములకు ప్రధానగుణమైన ప్రాణముమాత్రము, పైనుండి యొక్కడనుండియో వచ్చునుగాని, యాజడమయ్యమైన పృథ్విలోనుండి పుట్టదు. జడమైన పృథ్విలోనుండి కొన్ని పరమాణువులసంయోగముచేతనే ప్రాణముపుట్టుననియు, యాపరమాణువులు శరీరములోనుండి వెలికిపోవుటచేతనే, మృత్యువు వచ్చుననియు తిరిగి యాప్రాణాధారకపరమాణువు లెచట సంయోగమగునో అచట ప్రాణము పుట్టుచుండు ననియు, దేహాత్మవాదులు చెప్పుదురు. ఈప్రాణాధారక పరమాణుపుంజముకు ప్రోటోప్లాసమ్. (Protoplasm) అని పేరు. కొడిగుడ్డులోనుండు తెల్లనిమాంసపిండముకే పైని వ్రాసినపేరు చెల్లును. ఇట్టి ప్రాణాధారకమాంసపిండము, కేవలము జడపృథ్విలోనుంచి పుట్టు ననుమాట యసందర్భముగ గనపడును. దేహాత్మవాదులు ప్రాణముయొక్క స్వభావ మిదివరకు తమకు చూఢిగా తెలియలేదనియు, ముందు కాలక్రమమున తెలియవచ్చుననియు, ప్రాణము ప్రాణాధారక పరమాణుపుంజముయొక్క గుణముకాని పేరు కాదనియు, పరమాణు సంయోగముచేత, ననేకక్రొత్తగుణములు కలుగుననియు, వాటిలో ప్రాణ మొకటనియు “ నిత్యద్రవ్యవృత్తియో విశేషా స్త్వినంతా ఎవ ” అనుతర్కశాస్త్రవాక్యము ననుసరించి పృథ్విగుణము లనేకములు గలవనియు, వానిలో ప్రాణముగూడ నొకటనియు, నూహించుదురు. శంఖమందు వాయువును పూరించుటచేత నద్భుతమయిన యొకధ్వని పుట్టి యా వాయువు వెలికి బోయినవెంటనే, యాధ్వని నశించునట్లు, జంతువులశరీరమందు ప్రాణాధారకపరమాణుపుంజము ప్రవేశించినతోడనే ప్రాణము పుట్టుననియు, నాపరమాణుపుంజము పయికిబోయినతోడనే ప్రాణము నశించుననియు, నుపమానము చెప్పుదురు. గనుక ప్రాణము, పరమాణుసంయోగజనితగుణము గావచ్చుగాని, ప్రత్యేకపదార్థముగాదని దేహాత్మవాదుల యభిప్రాయము, గాని యీమాట రూఢిగా చెప్పలేదు. వారిలో కొందరు ప్రాణమును నిర్వచనచేయుట యసాధ్యమనితలచి యితరులనుగూడ నాజ్ఞానపెట్టుకొగూడదని బోధించుచున్నారు. కాని ప్రాణనిర్వచనశాస్త్ర (Biology) సహాయముచేత దేహాత్మవా

దులు ప్రాణస్వభామును తెలిసికోలేకపోయినంతమాత్రమున నితరు లె
వరును తెలుసుకోలే రనుమాట కేవలముసాహసము. దీనికి సంతృప్తి యు
యిన నిర్వచన మదై వ్యతమతసిద్ధాంతమున దొరకును. అట్లెట్లనిన:—
శ్లో॥ బీజస్యాం త రివాం కురో జగ దిదం ప్రా జ్ఞీ ర్వికల్పం పునః।
మాయావీవ విజృంభయ త్యపి మహాయోగీ వ యః స్వేచ్ఛయా।
మాయాకల్పితదేశకాలకలనావైచిత్ర్యచిత్రీకృతం ॥ తస్మై

సృష్టికి నాదికారణము జడమెంతమాత్రము గాదు. జ్ఞానస్వరూ
ప మయినయొక్కయే యాదికారణమనియు, ప్రపంచమంతయు పర
బ్రహ్మముచే నిండియున్నదనియు, నదై వ్యతమతసిద్ధాంతమందు చెప్పబ
డియున్నది.

శ్లో॥ య చ్చ కించి జగ త్సర్వం దృశ్యతే శ్రూయ తే పి వా।

అంత ర్భూతృశ్చ తత్సర్వం వ్యాప్య నారాయణః స్థితః॥

అనుమహావాక్యము సత్యము.

బీజములోనుంచి వృక్షమువలె పరమాత్మలోనుంచి ప్రపంచ
మంతయు పుట్టినది. అనుపైనివ్రాసినశంకరవాక్యము మనకు ప్రమా
ణము. ఇట్టిమహాతత్త్వము తెలిసికొన ప్రయత్నించినవారిని యెవర
యినా నిందించవచ్చునా?

(Riddles of Psychology.)

చిత్తనిరూపణ శాస్త్రమువలన దేటబడనికొన్నియంశములు
దేహాత్మవాదులు ఆత్మయొక్కగాని, మనస్సుయొక్కగాని తత్త్వము
ను తెలిసికొని తేటపరచ గలరని సృష్టిరహస్యము తెలిసికొనుటకు, ప్ర
యత్నించిన వారి కెవరికిని తోచదు.

మనస్సుయొక్కస్వభావ మెట్టిదని యడిగిన దేహాత్మవాదులు
చెప్పు సమాధాన మేమి యనిన—

మనకుగలుగునాలోచనలన్నియు మనస్సునందు బుట్టును. బట్టి
మనస్సుకు ప్రధానాంగము శిరస్సునందుండుమ స్తిష్కమునుదానియం
దుండు శిరాస్నాయుపుంజంబునని చెప్పుదురు. ఆమ స్తిష్కమున నీపా
యము గలిగినయెడల మనోవ్యాపారము గూడ నిలిచిపోవును. అందు

కు నిరీశ్వరవాదము కపాలముపయిని గొప్పదెబ్బ తగిలిన మనము స్మృతి దప్పి పడిపోవుదుము. జడచరములకు పరస్పరసంబంధముగల దనుట కును, జడములోనుండి చరముపుట్టుననుటకు, మ స్తిష్కమువలన కలుగు మనసే, గొప్పనిదర్శనము, గాని చరమంతయు జడములోనుంచి పుట్టినది పుట్టుచున్న దని, వాదమువల్ల కనపరచ గలిగినను జడచరముల కుండు పరస్పరసంబంధము ఎట్టిదో దేహాత్మ వాదులు స్పష్టముగా చెప్ప లేదు. కొన్ని నిదర్శనములను మాత్రము కనబరుచుదురు. అందు లో నొకటి, పైత్యకోశములోనుండి పిత్తి మెట్లుబయిటకు ప్రవహించునో యటులనే, మ స్తిష్కములోనుండి, యూహలు, ఆలోచనలు, బయి లవెడలుచుండును అని వాక్టు (Vogt) దొరవారు నిరీశ్వరవాదము చెప్పిరి. దానికి బిసాంటు (Besant) దొరవనితగారు చేయుపూర్వపక్ష మేమి యనిన ? పైత్యము పైత్యకోశముగూడ రూపరస గంధవత్వాదిల ఙ్గణములు గలిగిన పృథ్వీమయమయినవస్తువులే గనుక వానిలోనొకటి రెండవదానిలో నుండిపుట్టినదనిన, నాశ్చర్యములేదుగాని, శిరస్సునందుండెడుమ స్తిష్కము నుండి యాలోచన లెట్లు గలుగునో తేటబరుచుట బహుకష్టము. మ స్తిష్కము పృథ్వీమయము. అలోచనకు స్థానమయినమనస్సు, ఆకాశస్వరూపముగలిగి చైతన్యముగల యాత్మ వంటిది. మనస్సుకు రూపరసగంధవత్వాది పృథ్వీలక్షణము లెంత మాత్రము లేవు. ఇట్టిపద్ధాత్ము కేవలముజడమయిన మ స్తిష్కమునుండి ఎట్లు గలిగెనో వివరించలేము.

గనుక వాక్టు (Vogt) దొరవారు చెప్పినవృత్తాంత మిచట సరి పోదు. ఇదియిట్లుండ—

శారీరశాస్త్ర సహాయముచేత కొన్ని స్వల్పాంశములను వివరింపవచ్చును. అదిచూచినావలె ననేకులు శారీరశాస్త్ర సహాయముచేత సృష్టిరహస్యము, ఆత్మతత్వము, మొదలయిన గొప్పయంశములను తేటబరచ వచ్చునని యాశబడిరి గాని తొదికి తమకొరికె నెరవేరక యాశాభంగమునొందిరి. నేనుగూడ ననేకసంవత్సరములు పాలుమాలికలేక నెడదెగని శ్రద్ధతో పయి నుదాహరించబడిన శారీరశా

(స్త్రుము, పాణిశాస్త్రుము, మొదలగు శాస్త్రుములు చదివితినని, గాని చదివినకొలది, దేహాత్మలు భిన్నతత్త్వార్థములనియు, దేహాత్మవాదము మారదృష్టిలేనివాదమనియు, దేహము కేవలము పాంచభౌతికమనియు, ఆత్మచైతన్యజ్ఞానస్వరూపమనియు, ఆకాశశరీరము గలదనియు, ఆత్మకు కారణము దేహముకాదనియు, దేహములోనుంచి యాత్మపుట్టలేదనియు, దేహమేయాత్మలోనుంచి పుట్టినదనియు, “సత్యం జ్ఞాన మనంతం బ్రహ్మ, తస్మాద్వా ఏతస్మాద్వాత్తన ఆకాశ స్సంభూతః ఆకాశా ద్వా యః వాయో రగ్నిః అగ్నే రాపః అద్భ్యః పృథివీ పృథివ్యా ఓషధయః ఓషధీభ్యోఽన్నం అన్నా ద్రేతః రేతసః పురుషః, ఆకాశశరీరం బ్రహ్మ - సత్యాత్మ ప్రాణారామం మన ఆనందం శాంతి నమృద్ధ మమృతం” అనుమహావాక్యముల యందాత్మవిషయము చెప్పబడినమాటలే యథార్థమనియు, ప్రపంచమంతయు నాత్మవలననె, బహుస్యాం ప్రజాయే” ఇతి శ్రుతి వచనము ననుసరించి కలిగినదనియు, ప్రపంచమంతయు నాత్మయొక్కరూపాంతరమనియు, నానాటదోచుచున్నది. ఇదికాక మనస్సుయొక్క ధర్మములవిషయము కొంచెము విమర్శించెదము, జ్ఞాపకము మొదలగు కొన్ని మనోవ్యాపారములను గూర్చి యాలోచించవలయును. ప్రతిమనుష్యునకు జ్ఞాపకము, బుద్ధి, కలపు. స్వప్న వస్తయందు దూరమందున్న వస్తువులు సయితము కనబడును. మనలోకొందరికి యద్భుతమయినబుద్ధి గలదు. అదిగాక కొందరికి యకారణము దగ్గరలేకపోయిన, నున్నదనుభ్రాంతిచేతను జ్వరము మృత్యువు మొదలుగునవి గలుగును. ఇట్టి శరీరవ్యాపారములకు దేహాత్మవాదు లొకరీతిగా సమాభాసము చెప్పుదురు. జీవాత్మగలదను నద్వైతులు మొదలగువారు మరియొకరీతిని నిర్వచనముచేయుదురు. ఇప్పుడు తెలిగించబడు పత్రికనాస్తిక్యమతఖండనపూర్వకముగ నిశ్వరవాదమును స్థాపించునుగనుక నిశ్వరవాదులకును నిరీశ్వరవాదులకును వివాదగ్రస్తమయిన యేడేనిమిదియంశములను తీసికొని వానివిషయమయి నిరీశ్వరదేహాత్మవాదులు చేయు నిర్వచనమును మొదటవ్రాసి దానిపైనిశ్వర వాదులుచేయుపూర్వోపక్షమును వ్రాసి సిద్ధాంతము తర్వాతవ్రాయబడును.

౧. జ్ఞాపకము. దేహోత్పత్తివాదులసిద్ధాంతము

మనశీరస్సుయందుండెడు మస్తిష్కములో ననేకమాంసకం
డలును, రంధ్రములుంగలవు. వానియందు చలనము గలుగునపుడె
ల్ల యాలోచనలు గలుగుచుండును. సంతతము మనమనస్సునం దనేక
యాలోచనలు గలుగుచుండును గనుక నిరంతరము మస్తిష్కమందుం
డెడిమాంసకండలు కదులుచుండును. నూతనమయిన వస్తువేదైన నొ
కటి మనదృగ్గోచరమయినపుడు, ఆవస్తువువల్లనుండి వెలుతురుప్రసరిం
చి మననేత్రమందుప్రవేశించి నేత్రములయందుండెడునరములద్వారా
మస్తిష్కమును చేరును. అపు డావస్తువుయొక్కజ్ఞానము మనకు
గలుగును. నేత్రములు మూసికొనినను, వెలుతురు లేకపోయినను, నే
త్రములయందుండెడు నేత్రేంద్రియ నరముల కసాయమువచ్చినను, మ
నయెదుటనున్న వస్తువునుకూడ మనముచూడలేము.

వస్తువెదుటనున్నపుడు ఇట్టివ్యాపారములు జరుగునని చెప్పిన
నొప్పుకోవచ్చును. గాని వస్త్రవిభావమందు వస్తువువిషయమయి జ్ఞాపక
ముమాత్రమే కలిగినపుడు పైనివివరించిన వ్యాపారము లెల్లు జరుగు
నో తెలియదుగానివస్తువులేని సమయమందు కూడ అట్టిమార్పలు, మ
స్తిష్కమందు చలనము కలుగునని దేహోత్పత్తివాదులు చెప్పుదురు. దీ
నిపయి నిశ్వరవాదులపూర్వపక్షము.

వస్తువు కంటియెదుటనున్నపుడు, అక్కడనుండివెలుతురు కం
టికి ప్రసరించి తద్వారా వస్తువుయొక్క స్వరూప స్వభావములను మన
స్సుకు గోచరము లగుననిన బాగుండునుగాని యెన్నఁచూచిన వ
స్తువు ప్రస్తుతము సమక్షమందు లేక పోయినను, దానిజ్ఞానము మన
స్సున కెల్లుగలుగును వస్తుసంపర్కజ్ఞాతవికారములు మస్తిష్కము
కును, దానిమూలమగుమనస్సునకు, నెల్లుగలుగును? వస్తువునుంచి వె
ల్లురు నేత్రేంద్రియముకు ప్రసరించినగాని మస్తిష్కమునందుండు
సిరాజాలమందు చలనము గలుగదు. అట్టిచలనము గలిగిన పిమ్మటగా
ని వస్తుజ్ఞానము మనస్సుకుగలుగదు. కన్నులు మూసికొనినపుడుగాని
యంధకారములోగాని వస్తువు దగ్గరయున్నను మనకు వస్తుజ్ఞానము

లేదు. దీనికి కారణము తేజః ప్రసారాభావమే. వస్తువు లేనపుడు తేజస్సు ప్రసరించినను లాభమేమి? గనుక వస్తువుయొక్క ప్రథమదశానము లో మ స్తిష్క-మం దిట్టివికారములు కలిగినవని చెప్పినను మనమొప్పు కోవచ్చునుగాని ప్రస్తుతము దగ్గరలేనివస్తువును, జ్ఞాపకముచేసికొనిన పుడుకూడ యట్టివికారములు మ స్తిష్క-మందు కలుగుననియు, గనుక మనస్సుకా వస్తువుయొక్క స్వరూప మనుభవములోనికి వచ్చుననియు చెప్పుట యసందర్భము. ఇదిగాక జ్ఞాపకము విషయము శారీరశాస్త్రము చదివినవారు మరికొంతసమాధానము చెప్పుదురు. అదియేమనగా ప్రతివస్తువును చూచినపుడు, ఆవస్తువుయొక్క ప్రతిమ స్తిష్క-మం ము యినమందు ముద్రపలెనే తగులుకొనుననియు, ఏవస్తువుయొక్క ప్రతిమ దృఢముగాతగులుకొనునో, యావస్తువువిషయమయి దృఢముగా జ్ఞాపక ముండునని పరాకృతగా చూచిన వినినవస్తువులయొక్క ప్రతిమలు మ స్తిష్క-మునకు అంటకపోవుటచేత వానిని శ్రీఘ్రిముగా మరతుమనియు శారీరశాస్త్రజ్ఞులు చెప్పుదురు.

వస్తుసందర్శనజ్ఞానము కలుగుటకు నేత్రేంద్రియమువద్దకు తేజఃప్రసారముముఖ్యము గనుక దూరమందున్న వస్తువులు జ్ఞాపకములోకివచ్చినప్పు డిట్టితేజఃప్రసారము లేదుగనుక శారీరశాస్త్రజ్ఞులుచెప్పుమాట జ్ఞాపకవిషయము సరిపడదు. రెండవది. వస్తువుయొక్క ప్రథమదర్శనములోనే దానిప్రతిమ మ స్తిష్క-ముకు తగులుకొనుననియు ఆప్రతిమకావలసినపు డెల్లజ్ఞాపముకువచ్చుననియు, చెప్పుటగూడసరిపడదు. మ స్తిష్క-మంతగూడగలసి ఏశఁడు భారమయిననుండదు. జ్ఞానేడుపొడుగైనలేదు, ఇట్టినియమితపరిమాణములుగల మాంసపిండమందు, దినదినము లక్షలకొలది వస్తువులప్రతిమలు, ఎట్లుతగులుకొనునో తగులుకొని యెట్లుకలిసిపోక యుండునో, యూహింప శక్యముగాదు. ఒకమయినముమీదగాని లక్క-మీదగాని కొట్టిన ముద్రపయిని మరిరెండుముద్రలను వేసినయెడల, యాముద్రలన్ని కలిసిపోయి, యొకటయినను స్పష్టముగా కనబడదు. అట్టియంశములో మ స్తిష్క-మందు ప్రతిదినము వేలకొలది వస్తువులయొక్క ముద్రలుతగులుకొనియెట్లుకలిసిపో

క స్వప్తముగానుండునో దేహాత్మవాదులకే తెలియవలెనుగాని మనకు తెలియదు. ఇది సృష్టిలోనుండు రహస్యములలో నొకటని కొనకు దేహాత్మవాదు లొప్పుకొనుచున్నారు. ఆత్మలేదని చెప్పి కేవలము శరీరమునే యొప్పి, యిన్ని పాట్లుబడుటకంటే జీవాత్మ యనెడు పదార్థము నొప్పిన యెడల నిట్టియసందర్భవాదము లుండవు. జీవాత్మవాదులయిన య దైవీతులు చెప్పుచున్నారు. వారు జ్ఞాపకము మొదలగుమనో వ్యాపారములనుగురించి చేయునిర్వచన మేమియనిన?

అదైవీతసిద్ధాంతప్రకారము చైతన్యజ్ఞానమును కలిగినజీవాత్మ యొకటి మనుష్యునకు కలదు. ఇంద్రియజనిత మయినసుఖదుఃఖము లీజీవాత్మకే కలుగును. ఒకప్పుడు చూచినవస్తువులను కాలాంతరమందావస్తు వెదుటలేకపోయినను పూర్వము చూచియుండుటచేత జీవాత్మ తిరిగి వానిని జ్ఞప్తికితెచ్చుకొనును. జీవాత్మపరమాత్మయొక్కయంశమే (అనగాపరిబింబము)కనుక, దీనికెట్టిమహిమలుకలవనిచెప్పిననా శ్చర్యములేదు. గనుకచూచిన వస్తువునశించిన, నావస్తువుయొక్క జ్ఞాపకము మాత్రముండకమానదు. జ్ఞాపకశక్తి జీవాత్మయొక్క సహజధర్మములలో నొకటిగాని వస్తుసందర్శనముచేకలిగిన మస్తిష్కగుణముకాదు. జీవాత్మకు, స్థూలశరీరమునువిడిచి స్థలాంతరముకు జని తిరిగి స్థూలశరీరమందు పరివేశించు శక్తిగలదు, గనుక దూరమందున్న వస్తువులయొక్క యనుభవముగూడ దీనికికలుగునటవలననా శ్చర్యము లేదు.

బాహ్యేంద్రియవ్యాపారమువలన మనోవికారమును మనోవికారమువలన నింద్రియవికారమును పరస్పరముగలుగును. అందుకుదృష్టాంతముగా, పూర్వమొకప్పు డొకయద్యోగస్థుడు సమాధిలోనున్నవృత్తకళేబరము తవ్వించి వెలికిదీయించవలసి వచ్చెను. వాస్తవముచేత సమాధిలోవృత్తకళేబరములేదు. సమాధిలోనున్న పెట్టెకేవలము శూన్యముగా నెయుండెను, అయిన నట్టివృత్తకళేబరములోనుంచి విషవాయువులు ప్రసరించుట యాచారము. అట్టివిషవాయువు లీకళేబరమునుండి కూడవచ్చునమో యనుభయ మితనికి కలిగి విషవా

యువులు పీల్చుటవలన కలిగెడుమాంద్యమువంటిమూర్ఖవచ్చి క్రిం దపడిపోయెను.

ఇటులనే గ్రంథమువ్రాయుచున్న గ్రంథకర్తయొకడు, పాషాణ ప్రయోగమువలన మరియొకడు చనిపోయెననివ్రాయుచు, పాషాణముతినిన మనిషివలె తానుగూడ మూర్ఖునొందెను. అతనిశరీరమందు కూడ పాషాణప్రయోగము వలన తరుచుగ గలుగుదుగుణములు కనబడెను. ఈపయినుదాహరించినరెండంశములలోను వస్తుసందర్శనమే తమాత్రములేదుగదా, దేహాత్మికవాద సిద్ధాంతమువలన నెటుల సమాధానముదొరకును.

వస్తువు ప్రత్యక్షమందులేక పోయినను జీవాత్మకు వానిస్వభావము లెస్సగ దెలుసును గనుకనా వస్తువులుండుచోటికి జీవ్వాత బోయివానిని చూచి వానివలన గలుగుసుఖదుఃఖములను తానును తన నివాసస్థానమున శరీరము ననుభవించుచున్నారు. అనిజీవాత్మ కలదనెడు వారు బోధించుదురు.

౩. కొన్నికొన్ని రోగములయందు రోగులకద్భుతమయిన సామర్థ్యమును గలుగును. అనగా విశేషదూరమందు మాట్లాడబడుచున్న మాటలుసయితము వారికివినిబడును. జరుగుచున్న కార్యములుసయితము కనుపించును. శారీరశాస్త్రప్రకారము శరీరబలము తగ్గినకొలది బుద్ధిబలముకూడ తగ్గును. శరీరదాఢ్య మెక్కు వయిన కొలదిబుద్ధి బలమెక్కువగును. (A sound mind in a sound body is an old saying.) ఇట్టియంశములో రోగముచేబీడింపబడుచుండెడుశరీరమందు మస్తిష్కమునకూడ బలము తగ్గును. మస్తిష్కబలముతగ్గినపుడు మనోవ్యాపారము, బుద్ధి బలముకూడతగ్గును. అట్లేన్నపైని వివరించిన యద్భుతశక్తులు మనస్సుకెట్లు కలుగును. జీవాత్మగలదని చెప్పినయెడల నట్టిజీవాత్మ, రోగపూరిత మయినశరీరమందు తనకుసాక్ష్యములేక పోవుటంజేసి దానిని విడిచిపెట్టదలచి, యక్కడక్కడ పరిభ్రమించుచు

ను సమ్ముఖమందు జరుగుసమాచారమునువలె చూచుట వినుట శారీరశాస్త్రప్రకారము కేవల మసాధ్యము. ప్రత్యక్షమందు జరుగుసమాచారము తప్ప దూరమందుజరుగు సమాచారమును తెలుసికొనురీతిని యాశాస్త్రము వివరించదు. మనస్సు, జీవాత్మ, యీరెంటినిగూడ నొప్పుకొని స్థూలదేహములోనుండి సూక్ష్మదేహసహితమయిన జీవాత్మ వెలికి బోవుచుండుననియు, నట్టిశక్తి యోగాభ్యాసముచే ప్రతినారికిలభించుననియు, నొప్పినయడల దివ్యదృష్టి దివ్యశ్రవణము మొదలగు మహిమలు విపరీతముగాను, ననిర్వచనీయముగాను కనబడవు. మనస్సు, జీవాత్మ, యీరెండునుకూడ మనుష్యులకు కలవని యొప్పినగాని పైనిజెప్పిన విపరీతచర్యలకు సమాధానము దొరకదు.

౫. యోగనిద్ర.— కొందరుమనుష్యులు తమమనోబలముచేత నెదుటనున్న వారిని వశ్యము చేసికొని తమయిష్టానుసారము తిప్పుకొనుదురు. అట్లు వశ్యులయినమనుష్యులుబొత్తిగా స్థారకముదప్పియుండురు. యోగాభ్యాసముచేతకూడ నెవరిమట్టుకు వారిట్టియోగనిద్రను రప్పించుకొనవచ్చును. దీనిని (Hysterical fits) అనేరోగలక్షణమని, శారీరశాస్త్రజ్ఞులు చెప్పుదురు. గానిదానికి కారణమును, దానియందుగలుగు దివ్యదృష్టికిని సమాధానము చెప్పలేరు.

యోగాభ్యాసముచేత కూడ నిట్టి శక్తి నారోగ్యావస్థయందే సంపాదింపవచ్చును. దీనినిబట్టిచూడగా మనుష్యుల యందంతర్గతముగ ననేకసామర్థ్యము లున్నట్లు దోచుచున్నది. ఇట్టి యంతర్గతశక్తులను యోగాభ్యాసముచేత నభివృద్ధి చేసుకోవచ్చును.

ఈయోగనిద్ర గలుగ చేయుమనుష్యులు తమమెదుట నున్న వారిని తమయిష్టానుసారము తిప్పుకొని వారిని మిక్కిలి వశ్యముచేసికొని వారికి యిష్టమువచ్చినమాటలు అనిపించుదురు. వారిచేత నీళ్లు త్రాగించి పాలు త్రాగితిమని యనిపించుదురు. ఈయోగమహిమచేతను కొంతమంది యనేకరోగములను గూడబాగుజేసిరి. కొన్నిసమయములయందెట్లుబాగుచేయుటకు మనుష్యులను స్త్రోతదప్పించియుండిగా (Chloroform, క్లోరోఫారము కలుగజేయునిద్రావంతి నిద్రాపుటించి)

ందరికి యపాయముగలిగి నందున నీపయిని వైద్యముతెలిసిన వారే
కుట్టియోగవైద్యము చేయవలయునని యేర్పాటుచేయుటకు సీమలో
భయొకటి సమావేశము కాబోవుచున్నది?

(Chloroform) క్లోరోఫారమ్ అనునింగిలీషు మత్తుమందు ఉప
హృగపరుచుటకు ఒకరోగికి తగిన శరీరదాహ్యము లేక పోవుటచేత
(Tharcot) చార్కాట్ అను నాంగ్లేయవైద్యు డీయోగనిద్రచేత నా
రోగిని స్తృతిపిచించి రోగికి శస్త్రవైద్యముచేసెను. (Dr.Grillot
గ్రిల్లట్) దొరవారి యోగనిద్రచేత దుర్మార్గులయిన మనుష్యులను
వృద్ధిపరుచుకొని సంతానమందు నడిపించుచున్నారట.

ఈగ్రంథము ముద్రించుచుండగా యోగవైద్య విషయమయి
(Paris) పారిస్సులను పురవరమం దొకసభజరుగుచున్నది. పయిని
యబడిన యోగనిద్రలో గనబడు విపరీతచర్యలకు దేహత్కవాదసి
ంతము శారీర శాస్త్ర సహాయముచేత సమాధానము చెప్పలేదు.

ఏమియసిన : ---ఉదకమును త్రొగుచుండగా పాలుత్రాగితి
మనుష్యున కెట్లుతోచును. గోవునుచూచుచు వ్యాఘ్రమును చూచు
నని యెవరైనంజెప్పగలరా? పృథ్వీక్షమందున్న వస్తుసందర్శనము
తనే మనకు సమస్తాలోచనలు సమస్తానుభవములు కలుగునని సిద్ధాం
మిక్కడ పనికి రాదుగాని మనుష్యులకు జీవాత్మయొకటి గలదని
య, ఘోరదేహమందు మరియొకసూక్ష్మదేహ మున్నదనియు, నొకా
కప్పుడు ఘోరదేహమునుండి సూక్ష్మదేహము పయికి వెళ్లుననియు,
బుబ్బుంటికివెళ్లునపు డెంతి దూరమందున్న వస్తువులయిన చూ
చుచుననియు, నాత్మయున్నదనిచెప్ప నీశ్వరవాదులయొక్క తాత్ప
ము. పయిని వివరింపబడిన యద్భుతచర్యల నీసిద్ధాంతప్రకారము
నించవచ్చును. యోగనిద్రచేత వశ్యుడయినమనుజునియొక్క
లదేహములోపలికి నుదకము వెళ్లినను, సూక్ష్మదేహము క్షీరము
చోటికి బోయి, క్షీరములను త్రొగుచున్నది గనుక దానియనుభవ
లెక్కకువచ్చునుగాని ఘోరదేహము యొక్క యనుభవము లే
కు రాదు.

ఏలననిన:— సూక్ష్మదేహముకే చైతన్యజ్ఞానములు కలవు, గాని, పాంచభౌతికమయిన స్థూలదేహముకు చైతన్యజ్ఞానము లేంతమాత్రములేవు. కావున మృతశరీరములోనికి పాలుబోసిన నెంతలాభమో సూక్ష్మదేహరహితమయిన స్థూలశరీరములోనికి పోసిన నంతేలాభము. రెంటికిగూడ చైతన్యములేదు. పయినివక్కాణింపబడిన స్థూలసూక్ష్మదేహములను వేరుచేయుశక్తి శంకరాచార్యులు మొదలగునుహత్తులకు కలిగియుండెనని మనము వినుచున్నాము. దీనికే పరకాయ ప్రవేశమనిపేరు.

ఇదిగాక యోగనిద్రాచేత నొకరికి వశ్యమయినవారు నీరుత్రాగి పాలుత్రాగితి మని యెడటివారికి భయపడి చెప్పదురుగాని వారికి క్షీరానుభవ మెంతమాత్రమూ లేదని కొందరు దేహాత్మవాదులు పూర్వపక్షముచేయుదురు. అటులనైన నాయోగనిద్రావస్థయందు జరిగినచరియలను పరిభోధసమయమప్పుడు మరిచిపోవడమేమి? సహజముగా సూక్ష్మదేహమునకు ప్రస్తుతిము తను నివసించియున్న స్థూలదేహము ద్వారా కలుగుననుభవములే జ్ఞాపకముండునుగాని, దీనిని విడిచియుండగా కలుగు ననుభవములచెక్కి జ్ఞానము తిరిగి స్థూలదేహమందు ప్రవేశించిన తరువాతి యుండదనియు, గనుకనే పూర్వజన్మ వృత్తాంత మెంతమాత్రమూ మనకుజ్ఞాపక ముండదనియు, దీనికి కారణము మాయ,యోగియు“రాహుల్ స్తదివాకరేందు సప్తిశోమాయాసమా చ్ఛాదినాత్ | సంతాతీ కరణోపసంహరణతో యోభూత్ సుషుప్తః పుమాన్ | పాగిగస్వాప్న వితి పరిభోధసమయే యప్రత్యభిజ్ఞాయతే” అనుశంకరవాక్యము సత్యమనియు, మనవారు చెప్పుచున్నారు. గ్రంథవిస్తరభీతిచేత దీనిస్వభావము నిచట నింతకంటె తేటబరుప నలవిగాదు.

౬. ప్రేయియదాహరించిన యోగనిద్రతో సంబంధించిన మరికొన్ని యంశములు కలవు. కొందరికి రెండవజన్మ లగ్నముకలదు. అనుభవము జ్ఞాపకము కలదు. ఒకజన్మ గొక్క వృత్తాంతము జ్ఞాపకమునచ్చినప్పటి రెండవజన్మ వృత్తాంత మెంతమాత్రము జ్ఞాపక ముండదు. మన్నిమగ

విశిష్టమయిన శిరస్సు ప్రధానాంగముగా గలిగినమనస్సు, తప్ప జీవాత్మ మనుష్యులకు లేకపోయినయడల, యొక్కటి యేమనస్సు, నొకటియే శిరస్సుయన్నవిగదా. అట్టిసంగతిలో రెండుజ్ఞానము లెట్లు గలుగును- గనుక నిట్టిచర్యలుకూడ దేహాత్మవాద సిద్ధాంతము వలనతేటపడవు.

2. (Dreams)స్వప్నానుభవములు కూడ దేహాత్మవాదసిద్ధాంత మును ఖండించి జీవాత్మవాదమును స్థిరపరుచును. శారీరశాస్త్రప్రకారము మస్తిష్కములో కలుగుచలనమువలన నాలోచనలు కలుగునుగాని జాగ్రదవస్థయందు దనేకదినములు పట్టుకార్యములు స్వప్న వస్థయందు దతిస్వల్పకాలములో జరుగును. జాగ్రదవస్థయందు గంట లో మాటలాడుమాటలు స్వప్న వస్థయందు నిమిషములో మాటలాడుదుము. మాటలాడినపు డెల్లను మస్తిష్కములో చలనము గలుగును గదా. జాగ్రదవస్థయందు గంటలో కలుగు మస్తిష్క-సిరాజాల చలనము స్వప్న వస్థయందు నిమిషములో నెట్లుగలుగును. అట్టివేగము వాగిందియముకున్నా మానసేంద్రియముకున్నా జాగ్రదవస్థయందు లేకపోవడ మేమి. జాగ్రదవస్థయందుండు మాంద్యము స్వప్న వస్థయందు పోవడమేమి, దీనికోక సమాధానముకలదు. అదియేమనెన. జీవాత్మ స్వప్న వస్థయందు స్థూలదేహమును విడిచి బయటకు వెళ్లు ననియు, సూక్ష్మదేహసహిత జీవాత్మకు మిక్కిలి వేగము గలదనియు, ప్రవృద్ధిమయమయిన శరీరముకంటె, నాకాశమయమైన జీవాత్మ ట్టివేగముసహజమనియు. దానికి దిక్కాలనియమములు లేవనియు మంగీకరించిన, స్వప్న విచిత్ర లీల తేటబడును.

౩. జీవాత్మ యొకటిమనకు కలదనియు, దానియందు, పూర్వజన్మ కృతాంత మంతర్గతమైయున్నదనియు, జ్ఞాపకము చేసినపు డది స్మృతికివచ్చుననియు, మనకు గలుగు అనుభవము లన్నిటిని సాధించుట కొకమనస్సు చాలదనియు, చెప్పటకు మరికొన్ని నిదర్శనములు గలవు. అవి యేవనిన కొందరుబాలురు సయితము వారివయస్సుకుతగిన బద్ధికలిగి, గణితశాస్త్ర మందుమిక్కిలి ప్రవీణులైయుందురు. ఎన్నో విననిమార్గములను కూడగల్గించి చెప్పదురు. ముదిసినవారు గూ

డ వర్ణించలేని పాఠముల నతిసూక్ష్మ కాలములో నొప్పగించుదురు. ఇది గాక కొందరి కొక శాస్త్రములో బుద్ధి వెళ్లును. మరికొందరికి మరియొక శాస్త్రములో బుద్ధి వెళ్లును. విశేషపరిశ్రమ చేయకయే, కొందరికి కొన్ని శాస్త్రములు లభించును. మస్తిష్కముయొక్క న్యూనాధిక్యములచేత నీ భేదములు గలుగునని దేహత్మవాదుల తాత్పర్యము. అయితే, బాలురలో మస్తిష్కాధిక్యము లేదుగదా. వారికట్టియద్భుత సామర్థ్యములు యుండుటకు కారణ మేమి? గనుక దీనికి కారణాంతరముండవలయును. ఇదిగాక, నిద్రరుమనుష్యులయొక్క మస్తిష్కము చూచినయడల నప్పుడుసమముగానే యుండును. గాని వారి ద్విరు వేరువేరు శాస్త్రములయం దభిరుచిగలిగియుండురు. శారీర శాస్త్ర సహాయముచేత దేహత్మవాదు లిట్టి విచిత్రచర్యలను సాధించలేరు. గాని పూర్వజన్మ, జీవాత్మ, యీరెంటిని స్థిరబరచి పూర్వజన్మమందే జాత్యైశాస్త్రమందు కృషిచేసెనో దానియందే యీజన్మయందు కూడ నభిరుచిగలిగియుండుననియు “బుద్ధిః కర్తానుసారిణీ” నతీవ యోషితృకృతి స్ఫుసిశ్చలా పుమాంస మధ్యతి భవాంత రేష్వపి” అను ప్రసిద్ధవాక్యములవలన ప్రాచీన యాచార్యుల దుర్భుతచర్యలను సాధించనచ్చుననియు, గనుక జీవాత్మకర్త సూత్రము, పూర్వపరజన్మములు, ఈ మూటిని యొప్పక వల్ల లేదనియు, బుద్ధిమంతులయిన యనేక పాశ్చాత్యపండితులు సయిత మిప్పుడిప్పుడభిప్రాయపడుచున్నారు. యోగాభ్యాసముచేతను మనుష్యులకనేక విహిమలు లభించు ననుటకు అనేక నిదర్శనములుగలవు. గ్రంథవిస్తరభీతిచే విచట నవి వ్రాయబడలేదు.

Theosophical Society.

యోగ సభ.

పయినదాహరించబడినశంకలన్నిటికిని యోగసభవారు తగినయత్నరవులొసగగలరు. ఆసభలో చేరుటవలన నన్ను నాతోటి నిరీశ్వరవాదులు మిక్కిలి దూరుచున్నారు గానియది మిక్కిలి యన్యాయము. ఏలనని ననాసభ వారియొక్క యుద్దేశములు మిక్కిలి యెన్నడగినవి.

అట్టిసభను చేరుటవలన నాకెంతమాత్రము లాఘవములేదు. ఆసభ వారియుద్దేశము లేవియిన?

౧. మనుష్యులందరు కూడి సహోదరుల వలనె నైకమత్యముగలిగియుండుట.

“ఉదారచరితానాంతు వసుధైవ కుటుంబకమ్
అయం నిజః పరోవేతి గణనా లఘుచేతసాం”

౨. భరతఖండమందుండు నార్యులవ్రాసిన కావ్యశాస్త్రములం జదివి వానిసారమును గ్రహించుట.

౩. మనుష్యులయం దంతర్గతములై గూఢ ముగనున్న శక్తులను పరిశీలించికను గొనుట.

ఇవి తప్ప వేరుపనులు సంఘమువారు చేయుటకు తాము నిర్ణయించుకొనలేదు. మహాత్ములవిషయమై కానికర్తృకాండవిషయమయి కాని, మరియేవిషయమై కాని, చర్చచేయుట పనికిగా వారు నిర్ణయించుకొలేదు.

ఈశ్వరవాదులు నిరీశ్వరవాదులు కై స్తువులు మొదలగునన్ని సుతములవారు సోదరభావముతో నీసంఘమును చేరవచ్చును. ఒకరి ప్రనోక రాగ్రహబడుటకు కారణమేమిలేదు. ఇట్టిసంఘములో నే నేల చేరితినిని నన్న నేకులు దూరుచున్నారు. వారి కుత్తరపు చెప్పుట కష్టముకాదు. ఈపదితొమ్మిదవ శతాబ్దమందు నాగరికత యెక్కువయినకొలది, నన్యోన్య ద్వేషము లెక్కువగుట కంటే మరియేమియాధి క్యములేదు. యోగసభవారు నిర్ణయించుకొనిన పనులుమిక్కిలి ఘనమయినవి. మనుష్యజాతి మండు సోదరభావముతో నుండుట ఘనమయినయుద్దేశముగాని వేరుగాదు.

అట్టిసోదరవాత్సల్యము లోకమందుండుకాలము శీఘ్రము రావలయుననిమనము కోరవలయును. అర్థమందులగున వారందరు సంతోషముచదువుచు జ్ఞానాభివృద్ధి చేసికొనవలయును. మనుష్యులయందు గూఢ మయియున్న సామర్థ్యములను స్వేచ్ఛబరుచుటకు ప్రయత్నించుటగూడయెన్న దగినపని. అట్టియుద్దేశమును నెరవేర్చుటకు నిరీశ్వరవా

దులు మరీ యుత్సాహబడవలయును. వారికి తత్త్వాన్వేషణమే ప్రధాన మయినపని. ఇంతకంటె యోగసభలో వేరువారు చేయుపను లేమియు నులేవు. ఆసభను చేరువారు తమకిష్టమయిన మతములో నుండవచ్చును. ఇష్టమయినయెడల సభవారితో కలిసి యోగచర్చచేయవచ్చును లేదా మానవచ్చును. నిరీశ్వరవాదా గ్రేసరుడైన బ్రాహ్మదొరవారు సముత మీసభను చేరవచ్చును. ఈపత్రిక యచ్చుబడు చుండగా నమెరికా నుంచివచ్చిన కొన్ని పత్రికలు కలవు. నెంటులూయా అనునొక యమెరికా పట్టణములో స్థాపింపబడిన మొక యోగసభ (Branch Theosophical Society) ఆదిసభతో (Parent Society) చేర్చుటకొకదరఖాస్తుంపబడెను. ఆ రెండుసభలవారికి జరిగిన ప్రసంగములో కూడ నియోగసభయొక్క యుద్దేశము లెన్న దగినవనియు, మనుష్యులయందు గూఢమెయ్యన్న శక్తులనుక నిపెట్టుటగొప్పయుద్దేశముగాని మరియొకటి గాదనియు, నాసభవారుద్దేశబడిరి. యోగసభలో చేరినంతమాత్రమున నాసభవారు చెప్పుమాటలను నన్ని సంతృప్తింబొంది యుండవలయు ననునియమము లేదు. మనుష్యులు యోగాభ్యాసము చేతను మహిమలను సంపాదించుట సాధ్యమా యసాధ్యమా యనిపరిశీలించుటయే ముఖ్యమయినపని. నాయభిప్రాయము గూడనిదియె. ఆ యోగాభ్యాసమువలన నెట్టిమహిమలుసంభవించునో చూడవలయునని, యీసభను చేరితినిగాని, యట్టిమహిమలు గలవనునట్లుకము చేతనీసభను చేరలేదు. అయినను పూర్వజన్మముగలదనియు, నాత్మ శరీరాంతరములను ప్రవేశించుననియు, నేను నమ్ముచున్నానని ఫూట్ (Footle) దొరవారు నన్నన్యాయముగ నిందించుచున్నారు. ఇట్టిలేనిపోనిమాటలు నా కపక్షి దెచ్చుట కనుచున్నారు గాని న్యాయ మెంతమాత్రము చూచుటలేదు. ఈసభవారి యుద్దేశములు నెరవేరినను నెరవేరకపోయిన నుద్దేశములు మాత్రము మిక్కిలి ఘనమయినవి. మనుష్యులయందు గూఢమై యంతర్గతముగా శక్తులున్నవనియు, తపస్సుచేతను, యోగ శాస్త్రముననుసరించి వాయునిరోధము చేయుటచేతను, అణిమా, మహిమా, భేచరత్వము, మొదలగు శక్తులు మనుష్యునకు గలుగుననియు, మనయోగ శాస్త్రమందు చెప్పు

బడియున్నది. అట్టిసామర్థ్యములు మనకులభించుట సాధ్యమా, య సాధ్యమా యని యోగసభవారు పరీక్షించ దలచుకున్నారు. ఇట్టిశక్తులు మనుష్యులకు కల వనియు, కలుగజేసుకోవచ్చుననియు, నమెరికాఖండమునందుండు కొందరుగొప్పవిద్వాంసు లొప్పికొనుచున్నారు. (Wayland Brown)దొరవారు(Hamilton)హామిల్టన్ దొరవారుకూడ నొకానొకప్పుడు మనుష్యుల కింద్రియసహాయము లేకయే జ్ఞానానుభవములు గలుగుననియు, ప్రత్యక్షమందు లేనివస్తువులయొక్కయనుభవముగూడ గలుగుననియు చెప్పుచున్నారు.

హామిల్టన్ (Hamilton) దొరవారు, (Brown) బ్రౌన్ దొరవారుకూడ, నాంగ్లేయపండితులలో మిక్కిలిగొప్పవారు గాని కొద్దివారుకారు. ఇట్టివారుసహితము ఇట్టియభిప్రాయబడుచున్నపుడు మనుజునియంతరతశక్తులున్నవా లేనా యని పరీక్షించుసభలో, నేనుచేరినందువలన తప్పుగనబడదు. ప్రాచీనమతము బోయి నవీనమతము సాపించబడు నపు డెల్ల ప్రాచీనమతస్తులు ఘోషించక నూనరు. కాని తత్త్వాన్వేషణము, నవీనమతప్రాప్తి, యీరెండే ప్రధానముగా భావించెడు నిరీశ్వరవాదులట్లు ఘోష పెట్టగూడదు.

నిరీశ్వరవాదఖండనము.

యోగము.

THEOSOPHY (దైవజ్ఞానము.)

(Theosophy) అనునింగిలీషుమాటకు దైవజ్ఞానమని యర్థము. గనుక నీసభవారికి పరమాత్మజ్ఞానసాక్షి ప్రధానమైన పని; ఈసభలో చేరినవారు బుద్ధిమంతులయినయెడల సభవా తుపదేశించుమార్గమున వెళ్లి బ్రహ్మజ్ఞానమును సంపాదించగలరు. అయితే కొంద రీసభలో జేరినయు త్తరక్షణమందే, తమకు యోగులకుగలుగు గొప్పమహిమలు లభించవలయుననియు, నట్టిమహిమలుగలమహాత్ములు తమకుగన పడవలయుననియు, పిచ్చికోరికలుకోరి, యాశాభంగమునొంది, సభయందశారపబుద్ధిగల వారగుచున్నారు. ఇది బుద్ధిహీనత. అక్షరస్వీకారమయినతోడనే, పుస్తకమెవరయిన చదవగలరా? యోగసభలో చేరినమాత్రమునయోగమహిమ తెలులభించును. గనుకకొంతకాలమువరకు నోర్పుగలిగి యోగాభ్యాసముచేయుచు, మహాత్ములసహవాసము చేయవలయును. యోగసభవారు బోధించు ప్రధానాంశము లేవి యనిన —

౧. మనశాస్త్రమందు మనుష్యులకు ఖేచరత్వము, దివ్యదృష్టిమొదలగుయద్భుత మహిమలు యోగాభ్యాసము చేతలభించుననిచెప్పబడియున్నది. ప్రస్తుతమున్నశక్తులు తప్పవేరుశక్తులు మనుష్యులకులేవనియు, ఖేచరత్వముమొదలగుశక్తుల మానుషములుగాని మానుషములుగావనియు, పాశ్చాత్యపండితులు వాదించుచున్నారు. గానియోగసభవారితాత్పర్యమేమియనిన? అట్టిశక్తులు తపస్సుచేతను, యోగాభ్యాసముచేతను, మనుష్యునకు లభించుననియు, తపస్సుచేతను, పూర్వము ఘలు కొందరికి మర్త్యత్వము బోయిదేవత్వము వచ్చినదనియు

౧. “తపసా దేవా దేవతా మగ్ర ఆయన్”

౨. “తపసా షణ్మయస్సువ రాన్వ విందన్”

౩. “తపసః సహత్నాన్ ప్రణుదా మరాతీన్”

౪. “తపసి సర్వం ప్రతిష్ఠితం”

౫. “తస్మాత్తమః పరమం వదంతి”

అనుశ్రుతి వచనములే దీనికి ప్రమాణ మనియు, ప్రయత్నము చేసిన యడల నిపుడైనను మన మట్టిమహిమలను సంపాదించవచ్చునని యు, యోగసభ వారు బోధించుదురు.

౨. యోగసభ వారు బోధించు రెండవయంశ మేమియనిన, భగవంతునకు కైస్త్రువులు చెప్పునటుల, కరచరణాద్యవయవములు లేవని చెప్పుదురు; గనుక భగవంతుడు కేవలములేనేలేడనే నిరీశ్వరవాదులు-బౌద్ధులు, సులభముగా నీయోగసభలోచేరవచ్చునని (Madam Blavetsky, పేరుగల) దొరకాంతగారు చెప్పుచున్నారు.

౩. భగవంతుని విషయమై యోగసభ వారి తాత్పర్య మేమనిన:-

“సర్వం ఖిల్వీదం బ్రహ్మ” ౧

శ్లో॥ “సర్వభూతస్థ మాత్మానం, సర్వభూతాని చాత్మని” ౨

“సత్యం జ్ఞాన మనంతం బ్రహ్మ” ౩

“ఆకాశశరీరం బ్రహ్మ” ౪

“సత్యాత్మప్రాణారామం మన ఆనందం” ౫

“శాంతిసమృద్ధమమృతం” ౬

ఇత్యాది వాక్యములయందు చెప్పబడినట్లే, సర్వవ్యాపకుడై జగత్పరిపూర్ణుడై, బ్రహ్మస్వరూపుడైన యొకదేవుడే కలడని యోగసభవారు బోధించుచున్నారు.

౧ “ఏకమేవా ద్వితీయం బ్రహ్మ”

౨ “అనంత మవ్యయం, సముద్రే న్ద్రం, ఋతం, సత్యం పరం బ్రహ్మ” ఇదే వారిమతము. ఆపరబ్రహ్మములోనుంచే, జీవాత్మయు, పృథ్వియుం బుట్టినవి. ప్రపంచమున కాదికారణములు పరమాణువులు గావనియు, ఆత్మలోనుంచి పృథ్వి పుట్టిన దనియు, పృథ్విలోనుండి యాత్మ పుట్టలేదనియు, ప్రపంచమున కాదికారణము జడము కాదనియు, చరములోనుంచే జడము పుట్టినదనియు, బోధించుచున్నారు.

౧ “బహుస్యాం ప్రజాయే” అనుశ్రుతివచనమువలనకూడ పరబ్రహ్మయొక్క, ఇచా మాత్రమున ప్రపంచ ముత్పత్తియనినట్లు కనబడు

ఘన్నది. పైని వ్రాయబడిన ప్రశ్నలకును ఈ ప్రకరణారంభమందు వ్రాయబడిన శారీరశాస్త్రపూర్వపక్షములకును, దేహాత్మవాదులులేగిన యుత్తర వాదగలేదు. గనుక —

“సర్వం ఖి ల్విదం బ్రహ్మ”

అను శ్రుతివాక్యమే సత్యము.

పయినుదాహరించిన దివ్యదృష్టి, దివ్యశ్రవణము, భేదరత్నము, మొదలగు నద్భుతచర్యలకు, నేశాస్త్రమువలన సమాధానము దొరకునో యాశాస్త్రమునే మన నువలంబించవలయును. దేహాత్మవాదమువలన పృథ్వీమయమయిన శరీరధర్మములకు సమాధానము దొరుకును. ఆత్మయొక్క యద్భుతచర్యలకున్నిటికిని శారీరశాస్త్రమువలన సమాధానము దొరకదు. దొరకకపోవుటయే కాక యట్టిమహిమలు మన కలభ్యములు, అనిర్వచనీయములు, అని యాశాస్త్రము విడిచి పెట్టినది. గాని యాత్మనే ప్రపంచమున కాదికారణమునుగా నొప్పినయడల, మన యాత్మవ్యాపారము లన్నిటికిని, సంతృప్తియయిన సమాధానము దొరకును. దేహాత్మవాదులు తాము నిర్వచనచేయలేమని యొప్పికొనిన యంశములకు నితరశాస్త్రములవలన సమాధానమును కనిపెట్టుట తప్పితమా?

“సర్వం ఖి ల్విదం బ్రహ్మ” అను సిద్ధాంతమును అంగీకరించుచు, మనష్యులకు జీవాత్మగలదని యొప్పికొనినదియెడల, యద్భుతచర్యలు విపరీతముగా కనపడవు. స్పినోజా (Spinoza) బ్రూన్ (Brune) మొదలగు గొప్ప దొరలుగూడ సీద్ధాంతమునే యంగీకరించిరి. గనుక దీనినే విశేషబలమయిన సిద్ధాంతముగా నున్నట్లుచూచును. మనకు కనబడు ప్రపంచము మిథ్య అమిథ్య అనువిచారములో. శాస్త్రజ్ఞులయిన పండితులొకరీతిని, మతగురువులొకరీతిని, చెప్పుచున్నారు. తాము చెప్పినదే వేదవాక్యమనియు, వానిని ఖండించకూడదనియు, మతగురువులు చెప్పుదురు. ప్రపంచసృష్టియొక్క రహస్య మనిర్వచనీయమనియు, నది తెలుసుకునుటకు తగినజ్ఞాన మిప్పుడు లేదనియు, గనుక తమ మాటలను నమ్మి వాటినిజమును, కాలక్రమమున పరిశీలించవచ్చునని

యు, యీ యోగశాస్త్రచరణజేసినపండితులు తమశిష్యులతోచెప్పుదురు. క్రీస్తుమతగురువులకు నిశాస్త్రపండితులకున, గలభేద మేమియనిన:-

క్రీస్తుమతగురువులు తాముచెప్పమాటలను తమశిష్యులను పూర్వపక్షముచెయ్యనివ్వరు. ఈశాస్త్రపండితులైనమహాత్ములు తాముచెప్పిన మాటలను తమశిష్యులు ఖండించినను, వారికి కోపములేదు. యోగసంఘములో చేరువా రాసంఘమువారియభిప్రాయములతో నేకీభవించనక్కరలేదు. ఎవరిమట్టుకువారు పరిశీలించి తమకుయ్యుక్తమని తోచినయెడల నాసంఘమువారియభిప్రాయములతో నేకీభవింపవచ్చును, లేనియెడల నాసంఘములో ముఖ్యులైనగురువులు చెప్పినమాటలు విశ్వసించి వారిమతమునవలంబించినయెడల ఘృకాలములోనే బ్రహ్మతత్వమును తెలుసుకొందురు. గురువుచెప్పినమాటలయందు విశ్వాసములేక తమస్వబుద్ధిచేతనే బ్రహ్మతత్వమును తెలుసుకోవలెనని ప్రయత్నము చేసినయెడల తెలుసుకొనుట కభ్యంతరములేదుగాని కొంచము విలంబమగును. (Theosophical Society) యోగసంఘములో చేరినమతగురువులవిషయమయి కొంచెము వివరించి చెప్పెదను. ఈగురువులు మహాత్ములు. వివిధజాతులవారయ్యును సోదరభావమును వహించి యీసంఘముతో చేరి సామాన్య జనులయందు లేని కొన్ని మహిమలను సంపాదించిరి. (Huxley) హుక్లీ మొదలగు శారీరశాస్త్రపండితమహిమ లాశాస్త్రములో నెంతప్రమాణములో నీయోగశాస్త్రవిషయమయినచర్చలలో నీమహాత్ములయొక్కమాట లంతప్రమాణము. ఈమహాత్ములు తాము గొప్పమహిమలను సంపాదించుటయేగాక తమయుపదేశమునుపొంది తాముచెప్పినప్రకారము నడిచిన స్త్రీపురుషులకు కూడ నామహిమలు లభించునటుల చేతురు.

వారిశిక్షలో నుండి వారుపదేశించినమార్గముల నడిచినవారందరుకూడ నట్టిమహిమలను సంపాదించవచ్చునట. ఈయోగసభజేయుమతబోధలను మన మంగీకరించక పూర్వము; ఈసభకు ప్రధా

నులైనమహాత్ము లెక్కడ నున్నారా? లేరా? వారికి నమానుషశక్తులు
 న్నివా? లేవా? వారికి మతబోధచేయు యోగ్యత గలదాలేదా?
 యీప్రశ్నములను మనము విచారించవలయును. మహాత్ములయంద
 ద్భుతమయిన యమానుషమహిమలున్న యడల వారుచేయు మతబో
 ధనలుగూడ సహేతుకములుగాను, యుక్తియుక్తములుగా, నున్నట్లు
 మన మంగీకరించవచ్చును. కనుక నిట్టిమహాత్ము లున్నారా? అనుప్రశ్న
 కనేక విధములుగా నుత్తిరపు వ్రాసిరి. హిందువులతో పరిచయ
 ముగలవా రందరు అట్టిమహాత్ము లున్నారనేనమ్ముదురు. ఈమతమందభి
 మానముగల వారందరు మహాత్ములను చూచితి మని చెప్పినవారితో
 కలుసుకుని, వారు చెప్పమాటలను ఖండించి పరిశీలించుదురు. గాని,
 నావంటి యబలకు ప్రత్యక్షముగ నట్టిమహాత్ములను కలుసుకొనుట య
 సాధ్యముగనుక, నొకానొకప్పుడు, సంశయింప వలసివచ్చును. గాని,
 మన కీప్రపంచములో తరుచుగ కను బడినట్టియు, సామాన్యజనులు చే
 యనట్టి కొన్నియద్భుత చర్యలు చూడగా, పూర్వముదాహరించిన
 యద్భుతచర్యలు మసాధ్యములని తోచును. జనులను మోసముచేయు
 నుద్దేశముతో నీసిద్ధాంతము పుట్టినయడల అది విశేషకాలము నిల
 లేదు. అమాయకురాలగు (Madam Blavetsky) బ్లావెత్సీవ
 గారట్టిమోసము చేయుచుండిరనుట, నమృతగిన మాటకాదు. దర్శ
 నమిప్పించుమని భక్తిశ్రద్ధలతో వేడికొనినవారికి మాత్ర మమహాత్ము
 లు దర్శన మిచ్చుదురుగాని సర్వజ్ఞులమని గర్వపడుపండితమ్మన్యులకు
 వారిదర్శనము లభించదు. వారి నితరులు తెలిసికోకపోవుటచేత వా
 రికి కొరతలేదు. యుద్ధదేవతబలలె తమరినాదరించి గౌరవించనివారిని
 వారు బాధించరు. ఈయేకోనవింశచ్ఛతాబండితమ్మన్యుల కిదియెం
 తయు విషరీతముగా కనబడినను అట్టిమహాత్ములు లేరని లోకులందఱు
 ఘోషించినను వారికించలేదు. కొంతకాలము క్రిందట మనవలె వా
 రును సామాన్యజనులై యుండి, కాలక్రమమున యోగాభ్యాసముచే
 తమయంతర్గతమైనశక్తులను, వృద్ధిపొందించుకొని గొప్పమహిమలను
 సంపాదించిరి. గనుకవారు కనపర్చమహిమ లెంతమాత్ర మమాను

షములు కావు. ప్రయత్నించి యోగాభ్యాసముచేసినయెడల మనకు కూడ నట్టిసామర్థ్యములు లభించును. అట్టిమహాత్ములయొక్క యుపదేశములచే మనకు సమస్తసంశయముమనవారణయగుననియు, వారుచేయుబోధలవలన మనకు మోక్షమార్గముకూడ దొరకుననియు, యోగసభవారు చెప్పుదురు. (Theosophy) ఈ యోగసిద్ధాంతప్రకారము మనుజునిశరీరము పాత్రీవంటిదనియు, పాత్రయందుండుదీపమువలె మనశరీరమందు బ్రహ్మముయొక్క యంశమయిన జీవాత్మయొక్కటి గలదనియు, చెప్పబడుచున్నది. ఆత్మ, బుద్ధి, మనస్సు, అనుమూర్తిత్రియము శరీరమందున్నది. ఆమూర్తిత్రయముగాక మరినాలుగు ముఖ్యవస్తువులు గలవు. కామరూపము, ప్రాణము, లింగ శరీరము, రూపము, అను మరి నాలుగువస్తువులు కలవు. మొదట చెప్పబడినమూర్తిత్రియము యీజన్మలోగూడ తక్కిన చతుష్టయమునుండి వేరుచేయవచ్చుననియు, స్థూలదేహమునుంచి లింగశరీరమును వేరు చేయవచ్చుననియు, యోగశాస్త్రము బోధించుచున్నది.

అట్టిసంగతి యసాధ్యమని దూరదృష్టిలేని సామాన్యజనులు హేళన చేయవచ్చును. గాని యోర్పుగలిగి శ్రద్ధతో పరిశీలించినవారి కీసంగతి, యసాధ్యము కాదని మనము కనబరచవచ్చును. గాని ప్రథమములో నవీనసిద్ధాంతములను చూచి చూచి సామాన్యజనులు పరిహసించక మానరు. ఈస్థలసూక్ష్మదేహములు వేరుచేయవచ్చునని యొప్పుకొనినయెడల పైని యుదాహరించిన దివ్యదృష్టి మొదలగు మహిమలకు, తగిన సమాధానము దొరకును. ఇట్టియవస్థలో జీవాత్మ శరీరమునుంచి బయటకు బోయి శరీరములో నున్నపుడువలెనే యన్నిపనులు చేయును. శరీరమును విడిచియున్నప్పుడు దేశకాలనియమములేక సర్వకాలములయందు జరుగు సమాచారమును గ్రహించును. ఈదివ్యదృష్టి సాధారణముగ యోగనిద్రలో కలుగునట్లు కొందరు చేయగలరు.

ఇట్టినేర్పగలకొందరుమహాశుల్కు తమయెదుట నున్నవారికి యోగనిద్ర గలుగజేసి స్మృతి దప్పించి, యాస్మృతిదప్పిన మనుజుని

యొక్క జీవాత్మ సహిత సూక్ష్మ దేహమును, స్థలాంతరమునకు పంపించి యొక్కటి సమాచారమును తెలిసికొనియెదరు. నియమితపరిమాణముగల ఘోల దేహమందు సూక్ష్మ దేహము నివసించియుండు సంతవరకు మనుజుని యింద్రియ వ్యాపారములుగూడ, దిక్కల నియమముగలిగి యుండును. కొంతదూరము వరకే నేత్రేంద్రియము ప్రసరించును. కొంతదూరమందు చెప్పబడినమాటలే వినబడును. అటుపయిని జరుగు సంగతులు కనబడవు, వినబడవు. నిశీతపరిమాణము గల ఘోల దేహమును, సూక్ష్మ దేహమును విడిచియున్న యవస్థలో, దిక్కల నియమములు లేక ఎంతదూరమందున్న సమాచారమునయిన గ్రహించును. ఒక గ్రామమందుండి మరియొక గ్రామమందు జరుగుచున్న సమాచారమునుకూడ తెలుసుకోగలదు. అట్లు సామాన్యజనులు తెలిసికొన లేరు. ఘోలసూక్ష్మ దేహములు కలసియున్న పుడు పయిని యుదాహరించినమునులు సయితము తెలిసికొనలేరు. ఈయోగ నిద్రావస్థలో ఘోలసూక్ష్మ దేహములు వేరై యుండున పుడు జరుగు సమాచారముయొక్క స్వప్రతి జాగ్రదవస్థలో నెంతమాత్ర ముండదు. గాని యాయోగ నిద్రలో దివ్యదృష్టిచేత జూచినవస్తువుయొక్క యనుభవమింద్రియముల ద్వారా మ స్తిష్కమునకును, తద్వారా మనస్సునకును, కలిగినయెడల నాయోగ నిద్రానంతరమున వాని జ్ఞాపక ముండకమానదు. సూక్ష్మ దేహముకు మాత్రమే ఇట్టియనుభవము గలిగి యుండుటచేతను, ఘోల దేహమున కెంతమాత్ర మా వస్తువులయొక్క యనుభవము కలుగక పోవుటచేతను, సూక్ష్మ దేహము వచ్చి ఘోల దేహమందు తిరిగి ప్రవేశించినపిమ్మట, యోగ నిద్రావస్థయందు జరిగినయంతములయొక్క స్వప్రతి యెంతమాత్ర ముండదు.

అట్లుగాక మ స్తిష్కము కాయవస్థయొక్క యనుభవ మేమయిన గలిగినయెడల నది జ్ఞాపకముండక మానునా? శరీరమును విడిచి, దానిసహాయము లేకయే సూక్ష్మ దేహము యోగనిద్రావస్థయందు, స్థానాంతరమునందున్న వస్తువులను చూచివచ్చును. ఘోలసూక్ష్మ దేహములను వేరుచేయుట యసాధ్యమయినయెడల స్థానాంతరవస్తుసంధి

ర్శన మేయవస్థయందుగూడ లేక పోవలసివచ్చునుగదా? గాని యోగ నిద్రావస్థయందును మరికొన్ని యవస్థలయందును స్థానాంతరస్థితవస్తు సందర్శనము కొందరికిగలదనియు, కలుగుననియు, మన కనేకనిదర్శనములు గలవు. గనుక స్థూలసూక్ష్మదేహములను వేరుచేయుట సాధ్యమేని మనమొప్పుకొనకదప్పదు. ఇట్లు వేరుచేయడము సాధారణముగ నెల్లప్పుడు, యోగనిద్రయందు మాత్రము జరుగుచున్నది. ప్రయత్నము చేసి యోగాభ్యాసము చేసినయడల జాగ్రదవస్థయందు కూడ, సూక్ష్మదేహములను వేరుచేసి స్థానాంతరమందున్న వస్తువులను, భవిష్యత్తులో జరగబోవు కార్యములను చెప్పవచ్చును. దీనికే దివ్యదృష్టి యని పేరు. ఇది పూర్వము మనఋషులలో కొందరికి గలిగియుండెనని చెప్పుదురు. రోగముచేత శరీరము నీరసించినపుడు కూడ నిట్టిదివ్యదృష్టి గలుగునని కొందరు చెప్పుదురు.

ఇది యెట్లుగలుగునో యిదివరకు పయిని వ్రాయబడినది. ఆ రోగ్యదశలో నిట్టిమహిమలు సంపాదించుటకు, చిత్తశుద్ధి గలిగి, మనస్సు పరిపాకమును బొందుట ముఖ్యము. జీవాత్మలేనియడల, కర్మ, పునజన్మము, ఈరెండిటితో పనిలేదు. పూర్వజన్మలయందు చేసిన కర్మసంచయములతో క్రొత్తకళేబరములయందు జీవాత్మ ప్రవేశించును. పూర్వము ప్రారంభించబడినకర్మలనే యీజన్మలయందు కూడ చేయుచుండును. పూర్వజన్మలయం దేవిద్యయందు పరిశ్రమచే ముబడెనో యావిద్యయందే యీజన్మయందు కూడ బుద్ధి ప్రవేశించు సులువును. పూర్వజన్మమందు కృషి చేయబడినవిద్య యీజన్మమందు శేష శ్రమలేక లభించును. దీనినే బుద్ధివిశేషమని యందురు. మిగిలి పసిబాలురుసయితము గణితశాస్త్రమందు కొందరు విశేషప్రగతి గలవారై యున్నారు. ఒకానొకచోట వారివయస్సుకు తగని గ్రహీణ్యముగలదు.

ఇది పూర్వజన్మకృత కర్మఫలమని పయిని వివరించియుంటే
 ౨. ఇట్టి ప్రావీణ్యము గలిగియుండుటకుం గారణము శారీరశాస్త్ర

మువలనం దేటబడదు. ఇట్టి యద్భుతచర్యలకు జన్మాంతర కృతకమే వలననే సమాధానము దొరకును.

సిద్ధి బొందినకొందరు మహాత్ములు తమకు పూర్వజన్మజ్ఞానము గలదని రూఢిగా నమ్మించి చెప్పుచున్నారు. కమేకాండ విషయమై వీరు జెప్పనదియేమి యనినః— ఒకజన్మమందు జేసినకమే ఆజన్మతో నశించక పరజన్మమునకు సంచితమయి, తనకర్మయొక్కబుద్ధిని తనకు సాదృశ్యమయిన కమేనే చేయుమని ప్రేరేపించుచు,

౧. “బుద్ధిః కమేనుసారిణీ”

—౨. “స్వకమేసూత్రీ గృధితోహిలోకః”

అనువాక్యములను యథార్థబ్రుచుచుండును. ఈకమేసూత్రీయున కాద్యంతములు లేవు. ఈకమేసిద్ధాంతము గణితశాస్త్రమువలె రుజువుగాదు. కమేసూత్రమనగా మనుష్యుడు జేయుపుణ్యపాపములయొక్క కార్యకారణభావమని, ఆల్కాటు (Olcott) దొరవారి యభిప్రాయము. ప్రతిమనుష్యునకు గలుగుసుఖదుఃఖములు తనకమే ఫలముగాని వేరుగాదు. “ఈబాహ్యప్రపంచములో ప్రతికార్యమునకు నొకకారణము గలదు. అనేక కారణము లేకీభవించినపుడు వానికన్నిటికిని ప్రత్యేకఫలము కార్యమందు కనబడును. నాలు గొషధములు చేర్చి యొకరోగికి నిచ్చినయెడల ఆనాలుగు ఔషధములగుణము రోగికి గనబడును. అటులనే మనము చేయువివిధకమేలను బట్టి యనేక ఫలములు మనకు సంభవించును. ఏకమేవలన నెట్టిసుఖదుఃఖములు మనకు గలుగునో; నిణాయించుట శక్యముగాదు. ఇహజన్మమందు గలుగు సుఖదుఃఖములు పూర్వజన్మకృత కమేఫలమాలని సంక్షేపముగా జెప్పగలముగాని, ఏకమేవలన నెట్టి సుఖదుఃఖములుగలుగునో నిణాయించుట మన కసాధ్యము. ఇట్టినిణాయము గణితశాస్త్రమందు తప్ప సితర శాస్త్రములయందు చేయలేము. ఆశాస్త్రమందు సయితము, ఖగోళములయొక్క గమనపరి భ్రమణాది విషయములలో కార్యకారణములు నిణాయించుట మిక్కిలి కష్టము.

ప్రస్తుత మన్ని దేశములలో నుండు ప్రజలును మనుష్యులయొక్క సౌఖ్యమును, పౌరుషముచేత నభివృద్ధి బరచి దుఃఖమును తగ్గించుటకు ప్రయత్నము చేయుచున్నారు. కమఁసూత్రమును దాటుట యశక్యమయినయడల, (స్త్రీ) పునర్వివాహము, రజస్వలావివాహము, మొదలగుబనులంజేయ బ్రయత్నించుటవలన నేమిలాభమనియు,

౧. “య దభావి న త ద్భావి భావిచేన్న త దన్యథా”

౨. “అవశ్యంభావిభావానాంప్రతీ కారో భవేన్యది ।

తదా దుఃఖై ర్న లిప్యేరన్ నలరామయుధిష్ఠిరాః॥

౩. “అవశ్యంభావినో భావా భవంతి మహతా మపి”

౪. “నగ్నత్వం నీలకంఠస్య మహాహిశయనం హరేః”

అనువాక్యములే సత్యమయినయడల మనుష్యుడు సర్వప్రయత్నములు మానుకులి బరమ బద్ధికుడై కూర్చుండవలసి వచ్చుననియు, గనుక కర్మసూత్రమును అంగీకరించుట శ్రేయోకరముగాని” నీయు (Footnote) పూర్వదొరవారు పూర్వపక్షము చేయుచున్నారు. గాని వారపూర్వపక్షము న్యాయమయినదిగా గనబడదు.

పురుషకారముచేత నైహికసౌఖ్యము నభివృద్ధి చేసుకోవచ్చును. అమాట సత్యమే. గాని యంతిమాత్రమున పూర్వజన్మకర్మను కొట్టివేయుట సాహసము. పురుషకారియు రెండువంతులనీయు, దైవసంకల్పము. అనగా పూర్వజన్మకర్మతక్కిన పూర్వజన్మకర్మతంకిర్మత దైవమితీకళితే” మూడువంతులనీయు, కొందరు గొప్పపండితులు బిప్పిగొనుచున్నారు. కనుక సంచితప్రారబ్ధిక్రియలను దాటుట శక్యముగాదు. అగామిక్రియను పురుషకారిముచే దాటవచ్చును. వ్యాధి, దారిద్ర్యము, మొదలగు బాధలు, మూడువంతులమట్టుకు పూర్వకర్మఫలమనీ, యంది రొప్పికొనియెదిను. గనుక వీని ననుభవించుచు, పౌరుషముచేత నీజనముందు సన్మార్గమందు నడిచి, యత్తిరజన్మమందు దిట్టిబాధలు లేకుండు జాగ్రతి బెట్టుకోవచ్చునని కిర్తనూత్రమందు విశ్వాసముగలవారు చెప్పు

దురు. కర్తృయనగా నొకదేవత గాదు. కర్తృసూత్రమును మార్చుటకు మనము ప్రయత్నముచేసినను, దాని కేమి కోపము లేదు. పూర్వజన్మ యందు దుష్కర్మ చేసినవా రీజన్మయందైనను సత్కర్మ చేయుటకు ప్రయత్నించుట యావశ్యకము. గాని కర్తృసూత్రమును దాటుట సులభమైనపని గాదు. ప్రయత్నముచేతకొంచెముదాటవచ్చును. అందుకు తాకికొనిదర్శనమొకటిగలదు. భూమికియాకర్షణశక్తిగలదని మనకందరికిదెబ్బ సును. అయినను ఊర్ధ్వగమనముకొరకు ప్రయత్నించి కొంచెము శ్రమతో భూమినివిడిచి పైకినెగరవచ్చునుగదా? అటులే కర్తృసూత్రమును కేవలము దాటుట యసాధ్యమయినను, ప్రయత్నముచేసినయెడల నా గామికర్మను కొంతమట్టుకు మార్చవచ్చును. అందుకు మరియొకతాకిక దృష్టాంతముగలదు. కాలికి దెబ్బదగిలినవారికి గాయము లేకుండజేయుటయసాధ్యమైన నౌషధప్రయోగమువలన శ్రమలేకుండజేసి గాయమును వేగము మాన్పవచ్చును. ప్రస్తుత సుఖదుఃఖములు పూర్వజన్మకర్మఫలములు. గనుక నుత్తరజన్మములో మనకుసౌఖ్యము గలుగజేయుకర్మనే యీజన్మయందాచరించుచుండవలయును. కర్మసూత్రమందు విశ్వాసము గలిగియుండుటవలన మరియొక లాభము గలదు. మనకుగలుగుసుఖదుఃఖము లన్నియు, పూర్వకర్మఫలములని తెలిసికొని, లేనిపోని గోజాట పెట్టుకొనక, సుఖదుఃఖములయందు సమత్వమును వహించి యుండుట సంభవించును. భగవంతునికి లంచ మిచ్చినను చేయుదుష్కృతకర్మయొక్క ఫలమును తప్పించుకొనుటకు ప్రయత్నించు మూఢభక్తులకు, కర్మసూత్రమందు విశ్వాసము లేకపోయిన బాగుండును. గాని కార్యకారణభావమునే ప్రధానముగా నమ్మియున్న యాస్తికులకు కర్మసూత్రమందు ప్రామాణికబుద్ధి లేకపోవుట మంచిదిగాదు. ఈయోగమతము వారికిని, నిరీశ్వరవాదులకును, గలదు ఖ్యభేద మేమియనిన:—

మనముచేయు కర్మలయొక్క ఫలము మన కీజన్మమందే లభించుననియు, మృత్యువుతో మనము చేయుకర్మ సమాప్తి యగుననియు, నిరీశ్వరవాదులతాత్పర్యము.

మనముచేయుకమఁల కీజన్మమందు ప్రతిఫలము గలిగిన సరే, లేనియడల మరియేజన్మయందైన దానిఫలము గలుగక మానదనియు, మృత్యువుచేత ప్రారబ్ధకమఁ సమాప్తియైనను, దీనిశాఖలు త్తరజన్మలకు వ్యాపించుననియు,

“నాభుక్తం క్షీయతే కమఁ కల్పకోటిశతై రపి,”

అని యోగమతమువారి యభిప్రాయము. యోగాభ్యాసముచేత మనుష్యునియం దంతఁగఁతనుయి యుండు, అనేకశక్తులను వ్యక్తపరచి యనేకమహిమలను సంపాదించవచ్చుననియు, పైని చెప్పబడియున్నది. అట్టియోగాభ్యాసము చేయుటకు బ్రహ్మచర్యము ప్రధానమయిన పని యని, యోగశాస్త్రమందు చెప్పబడుచున్నది. భేదరత్నము మొదలగు మహిమలు సంపాదించ దలచినవారు ఆజన్మాంత బ్రహ్మచర్యము జరపుచు, నూర్ధ్వరేతస్కులై యుండవలయును. ఊర్ధ్వరేతస్సు గలిగియుండుట భగవంతునికిగూడ ప్రధానగుణమని వేదమందు చెప్పబడియున్నదిగాదా?

“అనంత మవ్యయం కవి—ఊర్ధ్వరేతం విరూపాక్షం

విశ్వరూపాయ వై నమః”

ఊర్ధ్వరేతస్కుడైయుండుటచే మనుష్యుని కనేకమహిమలు గలుగును. అట్టి మహిమలముందర, యథోరేతస్కుడై యుండుటవలన గలిగెడు కళత్రసౌఖ్య మెట్టిది. అయిన నాజన్మాంత బ్రహ్మచర్యముచేయుట సృష్టికర్తయొక్క తాత్పర్యము గావనియు, నట్లైన (స్త్రీ) నెందుకు సృజించెననియు (Footnote) పూట్ దొరివారు శంక జేయుచున్నారు. గాని వారి శంక యుక్తియుక్తముగా గనబడదు. ఆజన్మాంత బ్రహ్మచర్యమును జరుపగలవారందరు కష్టబడి యట్టిమహిమను సంపాదించవచ్చును. లేనివారు గృహస్థాశ్రమములో లభించెడుస్వల్పసౌఖ్యముతో సంతృప్తిపొందియుండవచ్చును. అందరు సింహాసన మెక్కగలరా? అందరికి రాజ్యాధికారము లభించునా? సామాన్యజనులు సామాన్యమార్గమందే యుండవచ్చును. విశేషజనులు విశేషమార్గమందే యుండవచ్చును. గనుక సామ

ర్థముగలవారు బ్రహ్మచర్యము జరిపి మహిమలను సంపాదించవచ్చును. లేనివారు గృహస్థాశ్రమములో ప్రవేశించి తజ్జనితస్వల్పసౌఖ్యముతో సంతృప్తి పొందియుండవచ్చును. భోగాపేక్ష గలిగి గృహస్థాశ్రమములో ప్రవేశించినవారికి మోక్షప్రాప్తికి కాలవిలంబ మగును.

శ్లో॥ “యత్రాస్తి భోగో నహి తత్ర మోక్షో |

యత్రాస్తి మోక్షో నహి తత్ర భోగః”

అనుప్రసిద్ధవాక్యము గలదు గదా ! గనుక శీఘ్రముముక్షులయినవారాజన్మాంతబ్రహ్మచర్యమును, విలంబితముముక్షులయినవారు, గృహస్థాశ్రమమును జరుపవచ్చును.

“భిన్న రుచిహింసా లోకః” అని యోగసభవారితాత్పర్యము (Blavetsky) బ్లావత్సి-దొరకాంతగారు చేయు కొన్నియద్భుతచర్యలను చూచి కొందరు పామరులు పరిహసించి యామె, మోసకత్తైగాని, మహిమలు గలమనిషి కాదని యామె నసూయచేసిందించుచున్నారు. అట్టినిందలు కేవల మన్యాయము. ఆదొరకాంతగారు చెప్పిన దేమనిన; మనుజునియం దంతర్గతశక్తులనేకము లున్నవనియు, యోగాభ్యాసము చేసినవి వృద్ధిబొంది కొన్ని మహిమలు లభించుననియు, నట్టిమహిమలు తనకు లభించినవనియు, నట్టిమహిమలను సంపాదించుట సాధ్యముకాని, మనుష్యులకసాధ్యము కాదనియు, నామహిమలు విపరీతచర్యలు కావనినామె తాత్పర్యము ఇది సత్యమే. ఏవిద్యలో కృషిచేయువారికి యద్యా సాప్రదాయములు తెలియునుగాని, ఇరశాస్త్రసంప్రదాయములు తెలియవు గదా! అందుకు దృష్టాంతము (Tyndall) టిన్ డాల్ దొరవారికే, రసవాదశాస్త్రముయొక్క రహస్యములు తెలుసునుగాని, యితరులకు వారు చేయుపనులు మోసమువలెకనబడును. అట్లులే (Blavetsky) బ్లావత్సి-దొరకాంతగారు యోగశాస్త్రము ననుసరించి చేయుచర్యలు పామరులకు మోసమువలెకనబడును. యోగశాస్త్రరహస్యములెరిగినవారికి నద్భుతముగ కనబడవు, అనియేనామె తాత్పర్యము. ఉడపట వివరించవలసినయంశము మరియొకటికలదు. అదియేమనెన, ఎట్టిజీవ

రాసులయినను భూగోళమందే కలవు గాని, యితరగోళములయందు లేవని కొందరిపాశ్చాత్యపండితుల యభిప్రాయము. ఇట్టియభిప్రాయము క్రీస్తులకు చెల్లునుగాని ఇతరులకు చెల్లదు. ప్రంచమంతయు మనకొరకే సృజింపబడలేదు. ప్రంచమందున్న జీవకోటిలో మనమే యగ్రగణ్యులము కాము. మనకంటే, నధికులు, నల్పులును, కూడకలరు. మనుష్యులలో భాగ్యవంతులు, బీదలు, సురూపులు, కురూపులు ఎట్లు గలరో, యట్లనే జీవకోటిలో దేవతలు, మనుష్యులు, పిశాచములు, చతుష్పాత్తులు, పక్షులు, మొదలగుయనేక భేదములు గలవు. ఇట్టిభేదములు వారువారు జేయుకర్తవ్యతపోవశమచేత కలిగినవి.

“తపసా దేవా దేవతా మగ్రతయన్”

తపస్సుచేత పూర్వము మర్త్యులుగా నుండినకొందరు అమర్త్యులైరి. అట్లనే దుష్కృతకర్తవ్యచేత నీజన్మములు కూడ లభించును. జన్మాంతరములైనకొలది, పురుగులకు, మత్స్యములకు, ఉత్తమశరీరము లభించునని ప్రాణశాస్త్రమందు (Biology) చెప్పబడియున్నది. కాలక్రమమున జన్మాంతరములైనకొలది శరీర మెట్లభివృద్ధిపొందునో యట్లనే తపోవశేషముచేత నాత్మకు పవిత్రతగలిగి, దేవసిద్ధయక్షజన్మలు లభించును. అని యోగసభ వారితాత్పర్యము.

శ్లో॥ విజయ విజయరంగారాయ భూపాలమాళే

విమలతరవిభాస్వత్కాశనీకాశకీర్తై

రతిపతిసమకాంతే, రావువంశార్థవేందో

శమితః జనార్తై శంకరస్య ప్రసాదాత్.

౨. త్వదీయపాదాబ్జనిషక్తిచిత్తమ్

మదీయసంరక్షణ బద్ధిదీప్తమ్

శ్రీరంగరాయాఖ్య ధరాధినాథమ్

రాధాపతే మాధవరక్షరక్ష.

శ్లో॥ అనూమిత్యుత్పత్తిః జేహేఽస్మిన్ దూరశ్రవణదర్శనం
 మనోజవః కామరూపం పరకాయప్రవేశనం
 స్వచ్ఛందమృత్యు ర్దేవానాం సహక్రిడానుదర్శనం
 యథా సంకల్పసంసిద్ధి రాజ్ఞాప్రతిహతా గతిః
 త్రికాలజ్ఞత్వ మద్వంద్వం పరచిత్తాద్యభిజ్ఞతా
 అగ్న్యైర్భూతవిషాదీనాం ప్రతిష్ఠంభో పరాజయః
 ఏతా శ్చోద్దేశతః ప్రోక్తా యోగధారణసిద్ధయః.

